NĂM THỨ HAI, SỐ 85 CHỦ NHẬT 14 NOVEMBRE 1937

NGÀY NAY

SỐ ĐẶC BIỆT VỀ

NGHỈ

HÀN ĐỘ CỦA DÂN BIỂU NĂM CUỐI CÙNG ĐÃ XUỐNG DƯỚI 0

VIỆN

THƯ-VIỆN
C
563

VIỄN-ĐÔNG LẬP-BỒN

Hội Đông-Pháp vô-danh hùn vốn 4.000.000 phật-lăng, một phần tư đã góp rồi.
Công-ty hành-động theo chỉ-dụ ngày 12 tháng tư năm 1916. Đăng bạ Hanoi số 419.
Món tiền lưu trữ : 858.550$71
Tính đến ngày 13 Decembre 1936 để hoàn vốn lại cho người đã góp.

HỘI ĐÔNG-PHÁP SÁNG LẬP NÊN BỞI HỘI LẬP BỒN TO NHẤT HOÀN CẦU : HỘI SÉQUANAISE LẬP BỒN

GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

TỔNG CUỘC Ở HANOI
32 Phố Paul-Bert — Giây nói số 892

QUẢN-LÝ Ở SAIGON
63 đường Kinh-Lấp — Giây nói số 21.835

Số tiền mà Bản-hội trả cho những người trúng số hay bán lại phiếu (tính đến cuối tháng SEPTEPTEMBRE 1937) : **708.741$63**

KỲ XỔ SỐ THỨ **NĂM MƯƠI MỐT** NHỮNG SỐ TRÚNG NGÀY 28 OCTOBRE 1937

xổ hồi chín giờ sáng tại sở Tổng-cục ở số 32, phố Trần-Tiễn (Paul-Bert) Hanoi

Do ông quan-năm hưu-trí **Demogue** ở **Hanoi** chủ-tọa.

Thị chứng : ông **Lưu-ngọc-Bích**, thương-nghiệp ở **Hanoi** và ông **Trần-đức-Mai** dược-sĩ ở **Hải-Hậu**.

Những phiếu trúng nhân theo số đã quay ở bánh xe ra	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	SỐ TIỀN HOÀN LẠI
	TARIF "A"	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 2837 — 2357 — 1796 — 2458 — 2059 — 343 — 2765 — 2092 — 784 — 633 — 2733 615	
23.092	M. Phạm văn Giới, hương bộ, Hưng Long, CHOLON (phiếu 400p).	400$
24.784	M. Nguyễn văn Minh, nông gia, làng Phương Chà KIENAN (phiếu 400p).	400.
27.633	M. Nguyễn Lac, SAVANNAKHET (phiếu 2000p)	2.000.
32.733	M. M. Hirschbrünner, chủ hãng Diethlm, SAIGON (phiếu 1000p)	1.000.
33.615	M. Phạm kinh Vy, làm nhà giây thép, DIENBIENPHU, (phiếu 400p).	400.
	ANCIEN TARIF	
	Lần mở thứ nhất : Hoàn vốn bội phần	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 6440 — 22.900	
6.440	Phiếu này xóa bỏ ở SAIGON	
52.900	Mlle Marie Jacqueline Roch C/o Mr Roch Bic SAIGON (phiếu 200p).	1.000.
	Lần mở thứ hai : Hoàn nguyên vốn	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 447—1648—704—2697—1035—434—2707—1820—2526—1496—2366—2674—1445—2059—2591—261—458—385—435	
26.526	M. Lao phọc Khy, buôn bán HACOI (phiếu 500p).	500.
44.591	M. Nguyễn văn Thanh, giáo học BARIA (phiếu 200p).	200.
48.458	M. Võ Cam, Thư ký tòa sứ, TOURANE phiếu 200p).	200.
51.385	M. Đỗ tri Lễ, giáo sư trường Cao-đẳng tiểu học, HANOI (phiếu 500p).	500.
54.135	M. Vu văn Hau, buôn bán YENBAY (phiếu 200p).	200.
	Lần mở thứ ba : Khỏi phải đóng tiền tháng	
	Những người có tên sau này trúng số được lĩnh phiếu miễn trừ trị giá kê ở cột thứ nhất, có thể bán lại ngay theo giá tiền kê ở cột thứ hai.	Cột thứ nhất / Cột thứ hai
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 1924 - 341 - 1518 - 1778 - 2700 - 2513 - 035 - 1325 - 1873 - 1397 - 122 - 400 - 2234 - 1226 - 1621 - 1646 - 2650 - 1361 - 1886	
147.00	Mme Phạm thị Tụ, buôn bán, 35 hàng Thiếc, HANOI (phiếu 1000p).	1.000$ / 586$00
17.513	M. Tran lam Bao, Y-sĩ HUNGHOA (phiếu 200p).	200. / 116.80
18.035	M. Nguyễn đức Hưng, làm sở giây làm sở giây thép, HAIPHONG (phiếu 200p)	200. / 116.40
38 233 (PU)	M. Nguyễn quang Dang, Sở vận tải ; LINHCAM Hatinh — (phiếu 200p).	200. / 289.90
55.886	Phiếu này chưa phát hành.	

CÁC NGÀI CÓ MUỐN

một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải để dành một số tiền nhỏ ? Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to tát ?

Các ngài nên mua ngay thứ
VÉ TIẾT-KIỆM MỚI
"TITRE A"
của bổn hội từ lúc mới mua về được lãnh **50 %** Về tiền lời

Người chủ vé gây vốn bằng cách góp tiền từng kỳ trong một thời hạn có thể kéo giài đến 25 năm, tùy theo ý muốn mà có thể lãnh ngay số vốn ra, nếu vé mình trúng, ở trong các kỳ xổ số hàng tháng, hay cùng lắm đến hết hạn vé.

Ngoài số tiền vốn đã cam đoan, chủ vé còn được hưởng thêm tiền lời, càng ngày càng tăng lên

HƠN 43 TRIỆU BẠC

Số tiền vốn của các người vào Hội ở xứ ĐÔNG DƯƠNG

Ví dụ : góp mỗi tháng 30$ để gây { một số vốn có bảo đảm ít nhất là.

30$	12.000$
20$	8000$
10$	4.000$
5$	2.000$
2$50	1.000$
1$	400$

Hội cần dùng nhiều đại-lý có đủ tư cách.

Le Gérant Nguyễn Tường

In tại nhà in Thuy-Ký, Tél : 869 — Hanoi

Viện Dân - Biểu 1937

MÃI đến hôm viện dân biểu bắt đầu họp ở Khai-trí, người ta mới sực nhớ rằng ở Bắc-kỳ có viện đó. Còn suốt một năm giời, không có ai nghĩ đến.

Bởi vì bao nhiêu việc quan trọng đã xảy ra. Chính phủ bình dân lên cầm quyền, Ủy ban điều tra nguyện vọng của dân, ông Godart, phong trào đòi quyền lợi của lao công, vấn-đề tự do báo chí, rồi

Miệng hoạt bát nhất của ông nghị có tuổi nhất : cái chuông của ông ta.

cái tai nạn mênh mông dìm mấy mươi vạn con người đã khổ vào cái chết vì đói, vì nghèo.

Ở một chính thể rộng rãi hơn, thì đó là những dịp cho nghị viện hoạt động, để cho dân lúc nào cũng thấy trong những việc quan hệ đến đời mình, sự săn sóc và

Ông nghị Nghiên không nặng

liên lạc của người vẫn tự xưng là đại biểu cho họ.

Nhưng ở đây, những hành vi của nghị viện đều chìm vào cái dửng dưng lãnh đạm của mọi người. Thời buổi bây giờ quan trọng, nên người ta càng thấy rõ ràng cái vô ích của một viện không có quyền hành gì.

Các ông nghị viên có biết như thế, hay bị huyễn diệu bởi những danh từ tốt đẹp kia? Như ý chúng tôi, không một ai bị lừa vì cái bề ngoài, cả đến chính phủ nữa. Và chúng tôi được chứng kiến cái quang cảnh chán nản của những người tự biết mình đóng một vai trò mà vẫn cố hết sức tự làm cho cái vai ấy thành thực.

Viện khai mạc năm nay cũng uể-oải như mọi năm, có lẽ hơn nữa, vì khóa này là khóa cuối cùng. Cuộc dân cảnh vẫn y như cũ. Đón tiếp, rồi diễn văn, rồi bầu ban trị sự.

Ông Phạm huy Lục lại ra ứng cử và trúng cử. Không ai tranh với ông cả. Và có lẽ chính ông cũng đã thấy việc ấy không có quan hệ gì đến quốc dân, nên ông yên lặng không tuyên bố cái gì như các năm khác. Viện làm việc ấy cho chóng xong, cho đủ lệ, một công việc « ở trong viện với nhau ». Tất cả các ông nghị, có lẽ không phải là không thèm muốn cái danh dự ấy, nhưng có lẽ bởi vì cũng thấy cái vô ích sự của địa vị mình. Ông Lục đã làm nghị trưởng? Thì lại để ông ấy làm nữa cũng chẳng sao. Ông Lục hay ông khác nào cũng thế.

Ban trị sự và các đại biểu đi dự Hội nghị kinh tế có thay đổi một chút, nhưng cái đó không hề gì. Rồi trong luôn mấy ngày liền, viện họp để bàn cãi như mọi năm, xét những việc đã qua rồi, đã làm rồi. Mà cũng không thể khác được, vì chính phủ vẫn có quyền nghe hay không những lời của viện, chuẩn hay không những yêu cầu của viện.

Cái tình thế này cứ như thế mãi, nếu không có sự thay đổi gì

Cụ nghị Bùi-đình-Tá. Nghị già nhất nhưng không muốn già nhất

khác, nếu quyền hạn của nghị viện không được nhiều lên và mở rộng ra. Chỉ có cái trách nhiệm thực mới gọi được những người có thật tâm làm việc nước, những

Ông Nghị «chiếu cố»
Nguyễn đình-Cung

người hiểu biết thay cho ông nghị không biết đọc quốc ngữ, cứ u u minh minh, không hiểu một chút gì. Và lúc ấy, người giỏi sẽ nâng cao cái chức vụ của mình, cái chức vụ quan trọng sẽ nâng cao cái giá trị của người.

Còn chưa có sự cải cách như thế, chúng ta còn được thấy hằng năm lại diễn ra cái quang cảnh hội họp của những « đại biểu » không đại biểu cho ai cả, và của một viện dân cử không còn liên lạc gì đến người dân.

Ngày mười hai vừa rồi, nghị viện đã giải tán. Nhưng giá viện cứ họp nữa, chúng ta cũng vẫn thế, các bạn cũng vẫn thế, và người dân quê làm than sau lũy tre kia vẫn cứ khổ sở như thường.

Thạch Lam

Trong số này : TUỒNG CẢI LƯƠNG NGHỊ-VIỆN Của TÚ-MỠ và LÊ-TA

ĐIỂM các

Phạm huy Lục

Cắt tên rõ đến hay vận vào người. Như ông Lục viện ta chẳng hạn, tưởng chả còn cái tên gì khác xứng đáng hơn là cái tên « Lục » ấy nữa.

Trước hết về hình thức thì nước da của ông viện trưởng xạm như mũi « quân lục » già, bóng loáng như cái « lục bình » sứ, và mặt ông vuông chằn chặn, gẫy góc như cái hình « lục lăng ».

Về tài cán thì ông có cái tài « lục dụng » nên những người ở phe ông đều trung thành với ông, chẳng thế mà luôn bốn năm ông ngồi vững chỗ.

Về chức tước thì ông ta làm đến viện trưởng, ngang hàng với các bực thượng thư trong « lục bộ ».

Biết đâu sang khóa sau lại không có ông Lâm đắc cử vào viện. Ông Lục chắc sẽ thận trọng, không dám đứng cùng phái ông Lâm vì người ta sẽ gọi phái ông là phái « Lục lâm ».

Lại một điều đáng sợ nữa là viện khóa sau có ông nghị Đục thì sẽ « lục đục » to.

Lúc đó sẽ chả còn mấy tí tim nữa để đem ra trang trải cho yên sự « lục đục ».

NHI LINH

Tô văn Lượng

MỘT ông có vẻ Tàu vì đôi mắt sâu và sếch, có vẻ Nhật vì hai đường râu mép và cái trán hói hói, có vẻ Pháp vì sống mũi gồ lên và khoằm khoằm.

Có vẻ bề ngoài thôi. Chứ mặt ông không có tinh thần Pháp, tinh thần Nhật, hay tinh thần Tàu. Cả đến tinh thần trắng trơn cũng vậy.

Nét mặt ông trong mấy năm nay ở chốn nghị trường, chả đổi thay bao giờ, nghĩa là chả lộ ra một khiếu gì bao giờ. Bởi vì ông có khiếu gì bao giờ đâu, mà lộ ?

Nhưng năm nay trên mặt ông lại lộ ra một vẻ mới : vẻ nhọc nhằn.

Ông Lượng nhọc rồi ! Mà điều đó cũng dễ hiểu.

Ngài tính : bao nhiêu năm cúc cung tận tụy với nghề... cạo giấy, nào lo, nào tính, nào hy sinh, nào cố gắng, cái chi tiến thủ tất phải mòn cùng với cái đũng quần mài nhẵn trên mặt ghế, và cùng với cái mặt ghế bị cái đũng quần mài.

Ông Lượng đã nhọc vì làm việc thái quá.

Ông bèn đi làm dân biểu để có lúc được nghỉ ngơi.

Ngờ đâu ở nghị trường ông lại thấy nhọc nhằn ? Ông nhọc vì... nghỉ ngơi thái quá. Có lẽ sang năm ông không thể nào làm nghị viên

Ông Tô văn Lương
(ông ấy thức đấy)

được nữa. Kể ra thì cũng là điều hay cho ông. Và nhất là cho dân.

LÊTA

Ngô bội Phu (trọng Chí)

(Xem chân dung ở trang 952

ÔNG nghị này có mặt ở viện làm cho tôi ngạc nhiên. Vì cứ tưởng ở bên Tàu đang có chiến tranh, tất ông còn bận điều khiển quân, tưởng đề chống Nhật.

Nhưng chỉ ngạc nhiên một ít thôi. Nghĩ lại, mới biết ông Ngô-bội-Phu này là ông Ngô-bội-Phu ta chứ không phải ông Ngô-bội-Phu Tàu. Ông mang cái đầu hói bóng đi lại trong viện, suốt một buổi họp không nói năng gì. Nhưng về mặt ông lúc nào cũng trầm ngâm, hai con mắt lầm lầm, ông có vẻ bí mật của một tướng Tàu lắm.

Những ý nghĩ gì đang ngấm ngầm ở trong đầu ông ta ?

Khó lòng mà biết được. Nhưng ta phải công nhận rằng ít ra ông cũng có một cái đặc sắc, là đã giống Ngô-bội-Phu. (Cái đặc sắc này năm nào cũng có).

THẠCH LAM

Nguyễn đình Cung

ÔNG nghị này chỉ có hai cái đặc sắc : là dân tây và có cái đầu chim ngói vặt lông. Thế cũng đáng làm Phó nghị trưởng trong mười hôm rồi.

Ông vào làng tây nên tiếng Annam ông nói rất đẻ dặt. Trong mấy hôm, ông nói có hai câu, một câu khi ra ứng cử phó nghị trưởng : « xin các ngài chiếu cố bầu cho » và một câu sau khi trúng cử : « các ngài đã chiếu cố bầu cho ».

N. L.

Phạm kim Bảng

ÔNG là một nhà doanh nghiệp.

Cái tên văn chương và khoa cử ấy chỉ để tả một ý chí thiết thực : bằng vàng. Nghĩa là một phiến vàng. Nghĩa là tiền.

Bao nhiêu huyết hãn đúc lại thành cái của đẹp đẽ ấy ! Chỉ tiếc con người vàng toàn là vàng cả, không để một chỗ nào cho tài năng, thông minh vân vân... có chỗ len vào.

Ông nổi tiếng vì công nghiệp... đi dân đi « tân thế giới » là việc sở trường của ông. Ở viện, ông đã làm kinh ngạc mọi người vì một chuyện kỳ quái rất khó tin : năm ngoái, ông vận động được cho người ta bầu ông đi Đại hội nghị kinh tế.

Người ta phải nói đến sự sinh khôi hài của viện dân biểu để khỏi nói rằng viện là một cái lọ mốc trong đựng những cái óc mốc. Vậy mà đó là điều đáng nói rõ to lên.

LÊTA

Bùi trọng Ngà

NGƯỜI cao tuổi nhất, mà lại không cao tuổi nhất. Phải nói người cao tuổi nhất biết đọc chữ quốc ngữ mới đúng.

Ông được cử ra đứng đọc (nghĩa là tập đọc) bài diễn văn chào ông Thống sứ. Công việc nặng nhọc này, ông đã cáng đáng nổi, mặc dầu cái tuổi già. Giọng ông lên bổng, xuống trầm, có khi trầm quá không ai nghe rõ. Nhưng cái đó không hề gì.

Ông còn hơn ông nghị Trung năm nào. Ông này đọc chữ nôm, còn ông Ngà đọc quốc ngữ. Từ chữ nôm đến quốc ngữ, viện ta đã tiến được một bước khá dài.

À, tôi quên nói ông Ngà còn làm cái công việc là lắc chuông nữa. Trong tiếng ồn ào của viện, thỉnh thoảng ông giơ cái chuông lên lắc một chút, rồi lại nhìn nó một cái, như có ý tự hỏi : quái, không biết cái chuông này để làm gì ? rồi bỏ nó xuống, ông lễ phép :

— Nào, xin mời các quan bầu, xin mời các quan về..

Nghe câu nói ấy và trông ông khăn áo chỉnh tề, giày kim khánh vòng cồ, cuống mề đay đính áo, người ta cứ tưởng thấy một ông chủ nhà đám nào.

T. L.

Ông « cử » Phách

DỪNG dậy bàn về đê, ông ta cầm bút chì gõ dịp xuống bàn để chấm mạch lạc, nghe y như cô đầu gõ phách. (Cho hay cái tên vẫn có can hệ đến chức nghiệp). Rồi ông ta hát luôn một bài ca Nam sử, bắt đầu từ đời Lý, để khuyên nên phá đê. Mình ngồi nghe cứ chăm chú chờ câu : « vậy có thơ rằng » của ông ta. Nhưng không có thơ. Tuy vậy, ông ta cũng không chịu cụt đuôi nên đã kết luận bằng một câu chăm ngôn rất chí lý :

« Trước không có đê, nên không vỡ,

« Giờ có đê nên vỡ luôn ».

N. L.

Ông nghị Phách.

Ích Thành

ÍCH THÀNH là biệt-tự hiệu bán vải của ông dân biểu bán vải. Ngày ông ra ứng cử, tôi mới được biết tên thực: Đặng-cao-Thúy. Cao là cao xa, Thúy là thâm thúy. Thế đấy ! Mỉa mai ơi là mỉa mai ơi !

Ngay từ hồi xuống Hải-phòng

LANG-SON Y-VIỆN,..... mới mở..... Nhưng có danh y người Thò rất thâm thúy về nghề thuốc trồng nom.....

CHỮA ĐỦ CÁC BỆNH

bằng các môn thuốc dưỡng rừng rất hay, không cần nói rộng khoe phượng hãy thử mới biết : Tê thấp 1p20, Đàn bà khí hư 1p, Đau tức 1p. — Lậu nặng 5p. Nhẹ 3p chữa kỳ khỏi thì thôi, các bệnh kể trên chỉ dùng vài bận thấy hiệu nghiệm ngay vì toàn các môn thuốc hay mà trước khi gửi đi đã thư phụ thân chú. Thuốc gửi lĩnh hóa giao ngân, thư từ và mandat xin đề :

M. NGÔ VI THUYẾT, propriétaire du

LANGSON Y-VIÊN *14 Hàng-Cá — HANOI*

Có môn thuốc đau bụng rất thần 5 xu một liều.

TỪ 16 OCTOBRE 1937 ĐÃ MỞ

NHÀ HỘ SINH VÀ NHÀ DƯỠNG BỆNH

của Bác-Sỹ PHẠM-QUANG-ANH

Chuyên môn

BỆNH ĐÀN BÀ — BỆNH TRẺ CON

N° 66 Rue Richaud. *Téléphone 333*

ông nghi

đi phóng sự cuộc bầu cử ở đấy, tôi chỉ mới trông thấy ông, tôi đã kinh ngạc hết sức. Tôi tự hỏi :

Trời ơi ! Người như thế mà ra ứng cử sao ?

Bởi vì sự thông minh đi vắng một cách tuyệt vọng trên khuôn mặt — cũng như trong khối óc — của người dân ông này.

Một vẻ mặt thông minh nhất của **Ông Ích Thành** *(Hải-phòng)*

Tôi không lầm đâu.

Hôm ấy, đứng ở cửa nhà đốc lý Hải-phòng là nơi bỏ phiếu, một người bạn nhờ tôi chỉ cho hắn trông thấy ông Ích Thành trong ba, bốn trăm người đứng dưới đường. Tôi bảo người bạn rằng :

— Anh cứ trông trong đám kia, hễ thấy ai là người có bộ mặt thông minh nhất (tôi dùng tiếng khác thế, nhưng không tiện nói ra đây) thì chính người ấy là Ích Thành.

Người bạn tôi nhìn và trông thấy ngay tức khắc.

Công việc ông đã làm trong bốn năm trời ở nghị viện là chiếm lấy một chỗ ngồi ở đây và bảo gián tiếp cho tôi biết rằng những điều tôi đoán về ông không sai.

Ở nghị viện, ông không nói được một tiếng nào. Và chắc cũng không có một ý nào để mà nghĩ nữa. Ông đến đấy, ông ngồi đấy, yên lặng như phần ghế gỗ nó đề cho ông ngự lên nó và làm bạn đồng tâm với nó vì đồng tình và đồng tình. Được cái ông chẳng làm bận đến ai. Chẳng ai để ý đến ông. Ông thức đấy mà như người ngủ say. Bởi vậy khi ông ngủ say, người ta tưởng ông vẫn thức.

LÊTA

Nguyễn-văn-Lộ

TRÁI với ông nghị Ngà, ông nghị Lộ là người trẻ tuổi nhất (Không biết có phải người trẻ tuổi nhất

biết đọc chữ tây không) ? Cho nên ông được cử ra đọc bài diễn văn bằng chữ tây.

Từ chữ quốc ngữ đến chữ tây, lại một sự tiến bộ nữa.

Thế cho nên ông Lộ có vẻ hăng hái lắm. Ông mặc *smoking*, tóc lật ngược. Cái cằm vuông của ông trông rắn rỏi, tỏ ra nhiều nghị lực.

Người ta nghĩ : chắc hẳn có làm chuyện vì ông này. Quả nhiên, khi bàn về việc đê, ông đứng lên chất vấn rất chặt chẽ, và chắc chắn lắm.

Nhưng đê đã vỡ rồi.

o

Trịnh-văn-Phú

TÔI nhìn ông với một chú ý rất tò mò vì tuy chưa biết mặt, nhưng đã biết t ếng ông. Chỉ trông thấy một người mảnh khảnh, hơi xanh xao.

Ông lẫn vào trong viện, như một con chim trong đàn chim. Đến khi ông đứng dậy, giọng nói của ông yếu ớt và ngập ngừng mất đi trong các tiếng ồn ào khác.

Có lẽ vì ông còn yêu chăng ?

Ng-huy Hợi

ONG Hợi năm nay bắt đầu chạy đã không lợi.

Khi ông Cung ra ứng cử phó nghị trưởng, có nhiều người phản đối, ông Hợi bèn nói nhỏ :

— Không ai ứng cử thì tôi ứng cử (vậy).

Kết quả, đến khi về tới đích, thì ông Cung *gagnant*, ông Hợi *placé*.

Có phải vì ông Hợi, ngựa già, đã đeo nặng quá chăng ?

T. L.

Ng-hữu-Tiệp

ĐỨNG lên phản đối ông Phách, ông nghị Tiệp bàn nên giữ đê.

Phải, giữ đê là phải. Nếu phá đê thì mấy nghìn mẫu ruộng của ông Tiệp bị ngập hết à ? Vô lý quá !

Có người khen ông Tiệp năm nay trang sức xinh trai quá, trông trẻ măng hẳn đi như một cậu công tử mười tám.

Rõ khéo khen « phò mã » tốt áo

o

Phạm-Tá

TRƯỚC KIA ông Phạm Tá ở phe ông An. Ông ta tưởng ông ta còn trắng tinh muốn nhuộm màu gì sẽ ra màu ấy. Liền nhuộm màu « Lục ». Nhưng nhuộm đi nhuộm lại mãi vẫn không ra màu « lục » mà cũng chẳng ra màu quái gì.

Có người bảo ông ta là thợ nhuộm thay đổi màu dễ như chơi. Ông ta đã quảng cáo có thể nhuộm vải trắng hay vải màu ra vải đen trong năm giờ thôi.

Vì thế tính nết ông cũng thay đổi màu rồi. Còn nhớ năm ngoái ông vận ông bác vật, đại biểu chính phủ về việc công chính làm cho ông ta cuống quít và phát khùng. Năm nay cũng ông bác vật ấy, cũng vỡ đê mà lại vỡ to hơn năm ngoái. Nhưng cái tài hùng biện của ông Tá thì đã bé đi rồi. Có người bảo trước cái tài hùng biện của ông Tá màu trắng nên nó thông thoát. Nay ông đem nhuộm nó sang màu vàng nên nó đùm ra tắc tị.

o

Ông nghị Sĩ

ONG ta chỉ sĩ được mỗi một cái tên. Còn nghề ông ta là nghề nông mà bộ dạng ông ta thì có vẻ « công » đặc, bộ dạng một bác thợ nề.

Tri thức ông ta cũng vậy. Khi bàn về đê điều ông ta tự coi mình như một nhà bác vật công chính về cầu cống.

« Sĩ » diện không ?

o

Ông nghị Vĩnh bảo

ONG ấy có mặt ở viện đấy chứ ! Thế cưa à ?

●

Ông nghị Lễ

MỘT ông chánh phủ biểu.

Thế thôi ? Còn rượu ?

— Có phải của ông ta đâu, của hàng Fontaine đấy chứ !

o

Những ông nghị vô danh

CÁC ông ấy chiếm một số đông. Ngắm nhiều ông ngồi hàng bàn dưới cúng, về mặt tư lự thỉnh thoảng lại thì thầm một câu khe khẽ, thì ai cũng đoán các ông ấy đương đánh cờ tướng với nhau.

Kỳ thực, các ông ấy có đánh cờ tướng đâu. Các ông ấy không làm gì, không nghĩ gì cả đấy chứ !

Và những ông nghị ba hoa

PHE này có ông bố Luận đứng đầu. Các ông ấy cũng nói — Chả nhẽ người ta nói mình lại không nói ! — Nhưng toàn nói ba hoa. Không phải cái lối ba hoa trơn tru trôi chảy đâu, nhưng một lối ba hoa, lắp ba lắp bắp, ngập ngà ngập ngọng, lấy đi lấy lại, và chẳng có nghĩa lý gì cả.

NHỊ LINH

PHỎNG VẤN

Ong trùm Lục

« Tất cả danh dự về tất cả ông chúa ». Vì vậy tôi đã đến phỏng vấn ông trùm Lục trước nhất.

— Ông lại ra làm viện trưởng ?

— Phải tôi lại ra làm viện trưởng;

— Ong lại trúng cử ?

— Phải tôi lại trúng cử.

— Ong lại hiến trái tim ?

— Không, tôi để dành tim đến sang năm, cần hơn.

■

Ong tây Cung

Tôi từ đã ông Lục đến ông phó nghị trưởng Cung

— Ông là dân tây ?

— Phải tôi là « ân tây. Sở dĩ tôi xin chính phủ cử tôi vào viện là vì tôi dân tây. Tôi còn nhớ ngày còn mồ ma ông Vĩnh và ông Chu, hai ông ấy thường bàn nên để dân bản sứ và dân tây được chen vai thích cánh nhau trong viện.

— Vậy ông bênh quyền lợi cho dân Tây ?

Bắt chước « quan chính phủ » ông dân tây cũng mỉm cười đáp :

— Điều đó tôi sẽ trả lời sau.

■

Ong phó Tá

— Làm thế nào để đổi trắng thay đen được ?

Ông Tá cười dụt cổ lại, lấy tay che mồm đáp :

— Nhuộm ạ.

■

Ong An

— Sao năm nay ông hiền lành thế, hả ?

— Năm nay không cần say nữa hả ! Chỉ cốt no thôi, hả !

Nhị-Linh

Nhiều Hàng mùa thu vàmùa đông mới sang

Đủ mặt hàng tơ, lạ, len mạ áo và manteaux đủ các kiểu, các màu rất nhã và hợp-thời

Nhung toàn tơ tuyệt đẹp

Hàng tây hàng ta và hàng nội hóa

CÓ BÁN ĐỦ LEN, GIẠ, ĐỂ MAY QUẦN ÁO TÂY.

Xin mời đến xem mẫu hàng. Viết thư thương lượng cho

MAI-ĐÊ

26, Phố hàng Đường

HANOI

Viện dân biểu cần phải thay đổi

VIỆN dân biểu họp hội đồng năm nay là mãn khóa. Trước khi chia tay nhau, các ông nghị nếu nhìn lại bốn năm đã qua, thành thực tự vấn lương tâm mình, chắc không khỏi ngậm ngùi rằng kết quả của công việc đã làm không có là bao, và những cuộc thảo luận có hăng hái chăng nữa, ảnh hưởng cũng không có gì.

Và nếu một vài ông vắt tay lên trán mà nghĩ đến nguyên nhân của sự hư không buồn nản ấy, chắc các ông phải đồng ý kiến với chúng tôi và ước mong một điều cần có : viện dân biểu phải thay đổi.

Là vì những kết quả hư không kia, chính ở viện mà ra : viện cũng như một cây có sâu ăn ở gốc không thể sinh ra được lá tốt, hoa đẹp, quả ngon. Những sâu ăn gốc cây cần phải trừ bỏ.

Những nguyên nhân ấy, ta có thể gồm lại hai điều chính.

Một là quyền hạn của viện quá eo hẹp. Theo nghị định ngày 19-3-1913, chính phủ hàng năm chỉ bắt buộc phải hỏi ý kiến của viện :

1) về phần thu của sổ chi thu miền Bắc ;

2) về những khoản dự chi về phương diện xã-hội và kinh tế.

Có thế thôi.

Và đã ngoài hai mươi năm nay, quyền của viện vẫn chỉ có thế, vẫn chỉ là quyền tư vấn.

Ngoài những khoản chính phủ cần biết ý kiến của viện, mà chỉ cần biết thôi chứ không cần theo ý kiến ấy, chính phủ còn có thể hỏi viện về bất cứ việc gì.

Nhưng đó là quyền của chính phủ. Viện thì chỉ có quyền thỉnh cầu. Quyền ấy không phải là tha hồ mà dùng, không phải đơn thỉnh cầu nào cũng được đem ra trước viện để bàn luận : Trước hết cần phải đệ lên ông Thống sứ xét, rồi ông ấy có định cho đem ra thảo luận giữa viện mới được. Còn những đơn thỉnh cầu về chính trị, thì cấm hẳn.

Quyền hạn của một viện như vậy thì thật là hẹp hòi, không xứng đáng với cái tên rất tốt đẹp « nhân dân đại biểu viện » mà ông Toàn quyền Varenne đã có nhã ý ban cho năm 1926 : thà cứ để cái tên « hội đồng tư vấn » như xưa lại dỡ thẹn và đúng với sự thực hơn.

Hai là vì lời nói của các ông nghị không được coi là quan hệ, vì không có lực lượng mấy đối với chính phủ. Là vì các ông dân biểu không phải là những người có học thức, có can đảm, có tinh độc lập, do hết thảy các hạng người trong xã-hội bầu ra để thay mặt họ, được họ ủng hộ một cách thiết thực. Một phần tư viện dân biểu là những người do chính phủ cử ra : những ông nghị này không có thể thay mặt được người dân nào hết thảy ; gọi họ là chính phủ biểu thì phải hơn. Còn ba phần khác thì không phải là thay mặt cho tất cả nhân dân trong xứ, mà chỉ thay mặt cho một số ít. Theo đạo nghị định ngày 3-3-1930, chỉ có quyền đi bầu : các chánh-phó tổng, các viên chức nhà nước đã về hưu hay tại chức, các người có bằng thành chung trở lên, các người có phẩm hàm, đại biểu các làng, cựu hạ vi quan và cựu nghị viên. Còn những người khác, nghĩa là số đông, thì không có quyền bảo cử.

Ta lại có thể nói thêm rằng một phần nữa do những ông nghị không đủ tư cách và cử tri đã bầu các ông ấy. Có nhiều ông nghị không biết tự lượng, không có tài cán gì cũng ra ứng cử, coi chức nghị viên là một cái giá báo. Còn người đi bầu phần nhiều không có giáo dục về chính trị, chỉ vì tiền hoặc vì địa vị khả quan của người ứng cử mà bầu cho họ, không theo một nguyên tắc, một lý tưởng nào.

Vì vậy, viện dân biểu lại cần phải thay đổi.

Thay đổi về quyền hạn. Viện phải có quyền quyết định, ít ra cũng phải như Hội đồng quản hạt trong Nam. Có người bảo dân trí ở đây chưa tới trình độ ấy. Nếu vậy thì đáng buồn cho công cuộc khai hóa của nước Pháp ở xứ này lắm. Nhưng đó chỉ là một câu nói không bằng cớ. Hội đồng quản hạt trong Nam có quyền quyết định từ năm 1880, mà năm 1889, ai dám bảo

Ông NGÔ-TRỌNG-TRÍ
Người có cái đầu Ngô-bội-Phu

dân trí trong Nam trình độ cao hơn dân trí ngoài Bắc bây giờ ? Viện có quyền quyết định, dân biểu mới là người có trọng trách, những người có đủ tư cách mới tranh nhau ra ứng cử, viện lúc đó sẽ có giá trị

Thay đổi về quyền đi bầu. Như tôi đã nói, muốn cho lời nói của dân biểu có lực lượng, họ cần phải có quần chúng ủng hộ. Muốn vậy, cần phải nới rộng quyền đi bầu ấy, không gì bằng tuyên hành sự tự do lập chính đảng, tức là cho nhân dân tự do hội họp, tự do lập hội và cả tự do ngôn luận nữa.

Có người sẽ bảo :

— Ư thì giá thử những nguyện vọng kia được thỏa mãn nữa, viện cũng vẫn không có đủ người có tư cách thì làm thế nào ?

Không có đủ người có tư cách? Thì bớt số dân biểu đi. Thà một, hai chục người có tài, còn hơn là hàng trăm người vô dụng.

Có người lại hỏi :

— Thế còn quyền lợi của người Pháp ?

Hiện giờ thì người Pháp cũng bầu một hội đồng để bênh vực quyền lợi họ về phương diện kinh tế và lý tài, nhưng nếu cho viện dân biểu người Nam quyền quyết định, thì sợ quyền lợi của họ bị dãy vò. Song cũng không lo ngại gì, nếu ta chọn lấy một trong hai cách này : cho người Pháp tham dự vào viện dân biểu, cho người Pháp bầu một viện riêng cũng có quyền như viện dân biểu người Nam. Theo phương pháp thứ nhất, ta sẽ có một viện tương tự như Hội đồng quản hạt trong Nam ; theo phương pháp thứ hai, ta sẽ có hai nghị viện quyền hạn tương tự như Hạ nghị viện và Thượng nghị viện ở bên Pháp.

Kết luận, tôi xin nhắc lại, Nghị viện cần phải thay đổi. Mong rằng các ông nghị năm nay mãn khóa thì có đủ can đảm để yêu cầu sự cải cách ấy trước tiên. Và mong rằng chính phủ ở đây, đại diện chính phủ Bình dân bên Pháp, sẽ chóng tỉnh bài cải cách viện dân biểu nửa mùa hiện giờ ra một viện dân biểu xứng đáng với cái tên khả ái của nó và đáng để cho mọi người kính trọng.

Tứ Ly

Lời bố cáo cho khách phong tình, ai cũng nên biết :

Đã rành một số tiền lớn để theo một công cuộc trong 3 tháng.

CAM ĐOAN CÁC NGÀI KHÔNG MẤT MỘT XU NHỎ

Bắt đầu từ 1er Novembre 1937 này, nhà thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** chữa không bắn cho các người, bị lậu ra mủ, buốt tức, bị Giang-Mai bạch loét, quá sưng, bị Hạ-Cam tấy sưng lở loét. Mục đích cách chữa không lấy tiền này là để giúp các bạn bị bệnh phong-tình khỏi phân vân tìm chọn một thứ thuốc nào trong khi mắc bệnh, vì hiện nay thực quả một số đông các người bị kẻ sinh nhai cũng đương đầu với giao-cấu thuyền tán, kiếm cách lấy tiền, không giúp ích gì cho ai cả. Một mục đích nữa cho sự chữa không lấy tiền này, là để tỏ rõ cho mọi người biết nhà thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** không riêng chỉ bán thuốc phong tình để kiếm lợi, mà còn những thuốc khác, chữa những bệnh khác, điều được quốc dân tiêu thụ rất nhiều. Thuốc chữa bệnh phong tình cũng nhà thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** thì ai cũng biết tiếng, không cần nói nhiều, chỉ yêu cầu những bệnh nhân đã có tiền cũng vui lòng đến uống không, không nên ngần ngại gì, sẽ thấy sự tiếp đãi lịch sự, cách chữa bệnh chắc chắn hợp vệ sinh của nhà thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** mà nhiều người đã biết tiếng và ca tụng tự trước đến nay. Cuộc chữa bệnh phong tình không lấy tiền này sẽ thi hành trong 3 tháng, kể từ 1er Novembre. Xin hết thảy các giới anh em vui lòng giới thiệu cho khắp anh em giầu nghèo sang hèn đều biết, nhà thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** đã rành một số tiền lớn để chi phí vào công cuộc này. Ở xa viết thư kể bệnh rành mạch và gửi theo tiền cước bằng Timbres sẽ có đủ thuốc để các ngài dùng đến lúc khỏi bệnh.

NHỜI NÓI THÊM. — Các ngài nào hiện đang chữa bệnh ở một nơi nào, thấy chưa dứt hoặc chậm khỏi, mà các ngài đã trả tiền trước rồi, cũng đừng nên tiếc mà theo đuổi hoài công, nên lại ngay nhà thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** mà chữa các ngài sẽ không mất một xu nhỏ, mà chóng được khỏi bệnh.

Nhà thuốc **THƯỢNG-ĐỨC** *cẩn bạch*

Ngồi nghe máy truyền thanh tôi — Cơm đã ngấy rồi

TẬP TRANH VẼN CẦU

ÔNG PHẠM HUY LỤC

NGƯỜI ta thường bảo : « dân thế nào, thì dân biểu thế ấy. »

Câu ấy có lẽ còn không dùng, chứ đến câu « nghị viện nào, nghị trưởng ấy » ở nước ta thì không còn gì xác đáng bằng.

Nghị viện giỏi phải có ông nghị trưởng giỏi, nghị viện kha khá phải có ông nghị kha khá, nghị viện nửa mùa phải có ông nghị nửa mùa, nên viện dân biểu của ta phải có ông Phạm huy Lục.

Ông Lục trước kia là cánh tay phải của ông Nguyễn văn Vinh, nay ông Vinh mất đi thì ông ấy còn đương tìm người để làm cánh tay phải, và trong khi chưa tìm thấy thì ông ấy là một cánh tay phải chưa có chỗ dùng. Tuy vậy, ông vẫn làm nghị trưởng, vẫn mang tiếng là linh hồn của đại đa số của cái viện dân biểu đáng quý của ta. Kể cũng phải : cái viện tốt đẹp ấy có cánh tay làm linh hồn cũng xứng đáng chứ sao.

Cái linh hồn ấy ngày thường ẩn náu ở những chỗ vô hình, mênh mang, mờ mịt, không ai biết đâu mà dò được. Rồi bỗng đến buổi họp hội đồng thường niên, lại thấy hiện ra ngồi chễm chệ trên ghế nghị trưởng.

Lúc bấy giờ, linh hồn ấy mới bỏ cái màn lối tâm mù mịt mọi ngày, bước vào ánh sáng để hiến trái tim nóng hổi hồi những tinh linh vị tha tốt đẹp cho vận mệnh của nước non, cho hạnh phúc của nhân dân, trong số đó có cả ông Lục nữa.

Lúc bấy giờ mới thấy rõ mặt ông nghị trưởng Phạm huy Lục : đôi mắt sếch đầy lòng trắng, ngẩng lên nhìn quãng không như trông theo một lý tưởng cỏ cánh, và cái miệng rộng loe sếch đến mang tai, nhe răng ra cười một cái cười bất tuyệt và yên lặng.

Trong lúc đó, người ta không khỏi tự hỏi thầm rằng sau cái bộ mặt khả ái kia, dương lòng lòn những tư tưởng siêu việt gì, mà trông có vẻ trơ trơ như đá, như cái mặt nạ không linh hồn thế vậy.

Nhưng hỏi thì cứ hỏi chứ không tài nào mà biết được. Những tư tưởng siêu việt, nếu có, chỉ một mình ông Lục biết, một mình ông Lục hay. Chẳng thế mà từ lúc ông ra làm nghị trưởng đến giờ, có ngoài mười năm, mà không thấy chúng nó xuất đầu lộ diện, không thấy ai nom được đuôi chúng nó hết.

Chỉ có quả tim ông, nóng vì nhiệt huyết, thì người ta thấy sôi nổi trong lời nói của ông mà thôi.

Tứ Ly

HẠT SẠN
TRONG NGHỊ VIỆN

Chiếu cố

CHỮ « chiếu cố » đã thành nôm na trong sự thù tiếp của người mình, nhất là trong đám phụ nữ. Nhà có việc, cỗ bưng lên, khách ngồi vào mâm, bà chủ lễ phép mời :

— Xin các ngài chiếu cố.

Quan viện ngồi vào chiếu rượu, cô đầu rót chén, cất đũa, ôn-ền, nũng nịu :

— Xin các quan (hay các anh) chiếu cố.

Nay cái tiếng đàn bà ấy đã ra đến viện, và ông Nguyễn đình Cung đã hai lần dùng nó một cách rất . . quả quyết. Lần đầu lúc ra ứng cử phó nghị trưởng, ông ta đứng lên nói :

— Tôi ra ứng cử phó nghị trưởng, xin các ngài chiếu cố.

Làm như cái ghế phó nghị trưởng là món gì « ăn » được !

Lúc đắc cử, ông ta lại đứng lên nói :

— Xin cảm ơn các ngài đã chiếu cố.

Làm như các ngài đã xơi xong cái ghế phó nghị trưởng của ông ta rồi.

Nhưng nhà báo chúng tôi nhất định không « chiếu cố » cho ông ấy đâu.

■

Hán học

Ông Đỗ thúc Phách có đủ lý cứng để bác những thuyết của chính phủ về thuế thân mà ông ta cho là bất công.

Nhưng ông không có đủ lý cứng để bác chữ « vật liệu » của ông đi. Ông nói sẽ «xiu tâm» để có rất nhiều vật liệu xác đáng. Những vật liệu gì mà gớm ghiếc thế, thưa ông cử Phách (cử trường Nam)?

■

Từ nguyên học

Ông Phạm Tá xin đổi chữ *Indigène* mà nha Học chính vẫn dùng trong các bằng *Certifical d'études primaires franco-indigènes*, ra chữ *Annamite*.

Ông Đỗ thúc Phách liều đứng lên phản đối, nói cứ giữ chữ *Indigène* còn hơn, chữ *Annamite* thì nên xóa hẳn đi, không nên dùng trong một trường hợp nào hết vì nó ở chữ *Ane* (con lừa) mà ra.

Vậy ra dân An-nam như ông chẳng hạn tức là dân lừa đấy ?

Thảo nào !

■

Quan

Nói với các bạn đồng viện, ông nghị già Bùi-trọng-Ngà chỉ dùng một tiếng « quan », dù các bạn đồng viện của ông ta và ông ta đều là « dân », dân biểu.

Có người bảo ông ta còn nhũn lắm đấy, vì trong thâm tâm, ông ta muốn dùng tiếng « quan lớn », hay tiếng « cụ lớn » kia :

— Mời các quan lớn nghị lên bỏ phiếu cho .. Xin các cụ lớn nghị im cho, để cụ rất lớn đồng lý nói.

Chỉ khổ bọn dân chúng mình khờ dại bầu họ lên, trưởng họ thay mặt, ai ngờ họ trở nên quan mất cả thì còn thay mặt sao được cho mình nữa.

■

Quan chính phủ

Hết « quan nghị » lại đến « quan chính phủ ».

Quan nghị Phạm-Huy-Lục luôn luôn, dõng dạc, hách dịch đe các quan nghị khác, như ông giáo đe bọn trò nhỏ :

— Im đề quan chính phủ nói đã .. Thong thả, hãy ngồi xuống đề quan chính phủ trả lời đã.

Thế là viện dân biểu đã nghiễm nhiên thành ra viện quan biểu rồi. Hay viện « quan chính phủ biểu » cũng nữa.

■

Dân biểu

Nhưng hạt sạn to nhất trong nghị viện là chữ « dân biểu ».

Những ông ấy mà là « dân biểu » ?

Nhất những ông mà dân chẳng bầu ra bao giờ.

HÀN ĐẢI SẠN

Ông BÙI TRỌNG NGÀ — Trước hết xin trích một món tiền trong qui ra đúc một cái chuông to hơn...»

NGHIỆN HÚT

Tỉnh ngộ giới yên Hồng-Khê số 20 ấ một phương thuốc cai nhà Doan đã thi nghiệm, không có một tí thuốc phiện nào, nên ai cai thuốc phiện cũng bỏ hẳn được, không bao giờ hút lại nữa. Hút nhẹ chỉ hết 1p00, hút nặng lắm hết 5, 6 đồng bạc là bỏ hẳn được, trong khi uống thuốc cai vẫn đi làm việc như thường, sau khi bỏ hút rồi không sinh ra chứng bệnh gì khác cả. Thuốc nước mỗi chai một đồng, thuốc viên mỗi hộp 0p50. Các ngài cứ dùng nếu sai nhời xin trả lại tiền gấp đôi. Vì đã có hàng mấy nghìn người dùng thuốc Tỉnh-ngộ giới-yên số 20 này bỏ hẳn được thuốc phiện rồi.

KHÍ HƯ, BẠCH ĐÁI HẠ

Các bà thấy kinh tắm dửa sản-môn bằng nước lạnh kinh bế lại thành bệnh ra khí hư, hay là vì sinh đẻ nhiều lần, vì quá tư lự phẫn uất cũng thành bệnh khí hư, cũng có ít bà bị truyền nhiễm nọc bệnh tình thành bệnh ra khí hư, ra như mũi, như hồ, như nước gạo, nặng thì nhức bóng, đau lưng đau bụng dưới, nỗi cục, sưng tử-cung (đầu con) chóng mặt sầm tối mắt. Uống thuốc khí hư **Hồng-Khê số 60** trong 24 tiếng đồng hồ đỡ hẳn, thường chỉ một hộp là khỏi hẳn, mỗi hộp giá 1p00

NHÀ THUỐC HỒNG-KHÊ

Có danh tiếng đã lâu năm, xem mạch cho đơn bán thuốc bào chế, bốc thuốc chén, có rất nhiều các phương thuốc hoàn tán cao đan gia truyền và kinh nghiệm đóng chai hộp theo theo phương pháp Âu-Mỹ rất tinh khiết, bán khắp nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mên, chữa các bệnh nguy hiểm của người lớn trẻ con. Có biếu hai quyển sách : **Gia-Đình Y-dược** và **Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang** để giúp ích cho mọi người biết rõ các căn bệnh và biết cách tránh các tật bệnh.

Hồng-Khê 88 Route de Huế (chợ hôm) Hanoi, Téléphone 755

ĐẠI-LÝ : **Haiphong** 167 Phố Cầu-Đất; **Namdinh** 28 phố Bến cũi ; **Huế** Battiên ; rue Paul-Bert, **Saigon** 148 Albert 1er Dakao ; **Paksé** Nguyễn-văn-Của Rue Police **Baclieu** Trang-hiếu-Nghĩa ; **Long-Xuyên** Hữu-Thái ; **Mỹ-Tho** Mông-Hoa ; **Cântho** Nguyễn-văn-Nhiều ; **Haidương** Quang-Huy ; **Tuy-Hòa** Tân-Thành ; khắp nam sứ trong cõi Đông-Pháp có tới trên 100 nhà đại-lý : những nhà buôn có tín nhiệm đều có bán thuốc Hồng-khê, xin các ngài gần đâu mua đấy cho tiện, nếu nơi nào chưa có xin viết thư về 88 Phố Huế Hanoi, mua thuốc theo cách lĩnh hóa giao ngân.

MỘT TRANG CƯỜI NGHỊ VIÊN

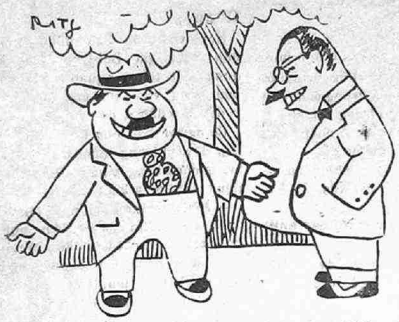

—Cái hồi tôi ra tranh cử, tôi chỉ đem có trí khôn ra...
KHÁCH, *(lơ đãng)* — Ồ, thế thì ít ỏi quá nhỉ.

— Thằng bé nhà tôi cả buổi cứ lì lì ra.

— Ấy thế mà tốt đấy ! Nhớn lên bà cứ cho nó làm ông nghị.

BÀ NGHỊ — Tôi đã bảo ông đến nghị viện thì giữ mồm giữ miệng...

ÔNG NGHỊ — Nào ai nói gì ! Chỉ tại cái bít-tết của thằng cha X. dai quá, nên chỗ răng đau lại tấy lên.

—Phiền quá, tôi ít lâu nay không ăn, không ngủ được...
—Thế thì khó gì: ra làm nghị viên.

NGƯỜI CHẠY GIẤY—Suỵt ! se sẽ chứ.
NHÀ BÁO *(đến chậm)* — Uả ! Các ông nghị đã ngủ rồi à ?

ÔNG VIỆN TRƯỞNG TẠM THỜI — Gớm chuông lắc như thế mà quan ngủ được à ?
ÔNG NGHỊ — Không sao, bốn năm rồi, làm gì mà chả quen tai !

— Thôi chúng mình bọn già cứ ngồi im là hơn !
— Phải, chúng mình há miệng thì mắc *rận* quai *nón*.

BÀ NGHỊ *(từ ngại)* — Để cả bụng dạ vào việc nước việc dân thì còn bụng dạ nào mà tiêu nữa.

TRANH và LỜI của RITG

Thập nhị... quý sứ quân

Ông trùm Lục

Ngẫm ông nghị Lục thế mà... oai!
Luồn bốn năm nay nghị trưởng hoài
Mới biết cạn ao, bèo đến đất.
Dễ thường đất Bắc chẳng còn ai... ?

Ông nguyên phó trùm An

Trời sinh ra Lục, lại sinh An,
Cho đủ vai trò với thế gian.
Lục sẵn có lòng, An có rượu,
Mỗi năm dân biếu chén say tràn.

Ông nghị Ngà

Dân biếu bằng năm họp hội đồng,
Ông Ngà công việc rất ung dung.
Bắm bẹ đọc mấy câu văn sáo
Rồi vớ chuông đồng, lắc cổ rung.

Ông nghị Thăng

Nghị Thăng tiến sĩ thế mà ngông,
Nhẩy múa như con dĩ đánh bồng.
Khéo nhập vào môn thày, nghị Vinh,
Bát vàng ngồi mát chén ngon không?

Ông nghị Tiếu

Ba phải ai bằng sứ khuyến nông,
Khư khư ôm lấy lọ trung dung.
Tầm phơ, ai phải mà ai trái?
Quan tám cũng ừ, tư cũng xong.

Ông nghị Lễ

Nhiệt thành, ông nghị hàng Phòng-ten
Chỉ muốn cầu cho rượu độc quyền.
Động hé mồi ra thì... phải biết!
Trong vùng mười dặm sặc hơi men

Cụ nghị Tá (*Bùi đình*)

Cụ Tá già càng vẩn điếm đời
Năm nào đi họp cũng dương oai
Huy chương các thứ trương đầy ngực.
Kim khánh, mề đay, với thẻ bài.

Cụ-cậu nghị Tiệp

Cụ-cậu trông ra vẻ lão thành
Mà lòng khăng khít với xuân xanh.
Mới hay nhân lão tâm không lão,
Còn nước, còn non chan chứa tình.

Ông nghị Khâm-thiên (?)

Viện cử ông đi, ông cứ đi...,
Ông ra hội nghị để làm chi?
Hay bà xui bẩy ông lên tiếng
Bênh vực con em khỏi... lục-xì? !

Ông nghị Cung

Nghị Cung tuy đã nhập làng tây,
Mà vẫn dân ta, ở mới hay!
Cố đấm ăn xôi phần Phó trưởng
Cũng mang tiếng Phó được mươi ngày

Ông nghị Ninh

Chắc chắn ai bằng ông Ninh-Ninh
Người nung núc thịt, béo rung rinh.
Dù khi ngủ gật không lo ngã,
Vững trãi y như cái cột đình

Ông nghị Linh

Ngày nào mới lĩnh chức trương phiên
Bất-đắc-dĩ mà hóa nghị viên.
Mỗi một năm đi bàn việc nước,
Về duy chỉ nhớ tiệc liên miên.

TÚ MỠ

ÔNG NGHỊ TẬP KIỂU

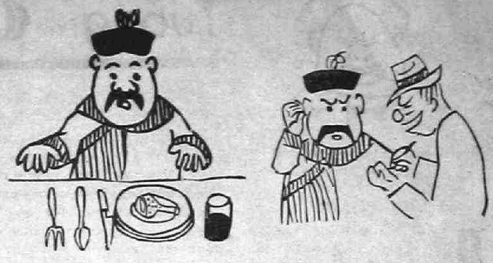

Ăn làm sao... nói làm sao bây giờ.

CẨM NANG CỦA ÔNG NGHỊ HOÀN TOÀN

HỎI — Khi nào người ta muốn làm ông nghị?

Đáp — Khi người ta không có bằng để đi làm các công sở, không có chân khoa cử để ra làm quan, mà lại có nhiều tiền không biết dùng làm việc gì, thì người ta ra ứng cử nghị viên.

H — *Ứng cử nghị viên để làm gì?*

Đ — Để ích quốc và lợi dân, để thay mặt cho dân và để đào đạt ý nguyện của dân lên chính phủ, để tỏ ra mình là người biết thương nước, thương nòi.

H — *Nhưng chính thực để làm gì?*

Đ — Để được gọi là quan nghị, được bắt tay quan Sứ, ra vào dinh quan tuần, đi xe hỏa hạng nhất, hát cô đầu, ăn cơm tây, uống xâm banh và lĩnh tiền phụ cấp.

H — *Muốn ra ứng cử nghị viên phải làm thế nào?*

Đ — Phải tuyên bố chương trình, phải có bầu nhiệt huyết, phải biết trọng công ích, khinh tư lợi.

H — *Nhưng chính thực phải có gì?*

Đ — Chính thực phải có nhiều tiền, phải có ô tô, và phải biết giá trị từng lá phiếu.

H — *Khi trúng cử rồi phải nói thế nào?*

Đ — Nói: xin cảm ơn các ngài cử tri đã quá yêu chiếu cố bầu cho, xin đem hết tài sức ra giúp dân giúp nước, xin tận tụy với việc công ích để khỏi phụ lòng ủy thác của các ngài và lòng mong mỏi của quốc dân.

H — *Có mấy thứ nghị viên?*

Đ — Có hai thứ nghị viên: nghị viên chính phủ biếu và nghị viên dân biếu.

H — *Khác nhau ở chỗ nào?*

Đ — Khác nhau ở chỗ ông nghị trên thì chính phủ biếu mà ông nghị dưới thì biếu chính phủ.

H — *Giống nhau ở chỗ nào?*

Đ — Giống nhau ở chỗ cùng biếu (đồng tình) cả.

H — *Công việc của ông nghị bắt đầu ở chỗ nào?*

Đ — Bắt đầu giết lợn, giết bò để ăn khao cả hàng huyện, vào chào quan Sứ và quan Tuần, đi hát đi xướng để giao thiệp với các ông thông ông phán nhà nước, để phòng khi cần đến, nhờ các ông ấy thảo giúp hộ lá đơn.

(*Xem tiếp trang 961*)

Lậu, giang-mai, hạ-cam

Bệnh lậu để lâu hoặc chữa không khỏi có thể sinh ra nhiều biến-chứng nguy-hiểm, lở ngọc-quản (*balanite*), ăn xiên ra ngoài (*déférentite*), sưng khớp xương (*arthrite*) v. v... Kíp dùng thuốc lậu số 43 của

ĐỨC THỌ DƯỜNG

131, Route de Huế — Hanoi

sẽ được khỏi mau và chắc-chắn. Giá 0p50 một hộp.

Tuyệt-nọc kiên-tinh hoàn — Trong thuốc có 7/10 chất bổ và 3/10 chất sát-trùng. Lợi tiểu-tiện, tống hết nọc độc *toxine* và làm đường tiểu chóng lên da. Một hộp dùng 5 ngày, giá 1p50.

Nhận chữa khoán đàn ông, đàn bà.

NHÀ XUẤT-SẢN LỚN

BÁN BUÔN NHIỀU

CÁC THỨ

CHEMISETTES

CHỈ CÓ

MANUFACTURE **CU GIOANH**

68-70 Rue des Eventails — Hanoi

Téléph. 525

MAISON FONDÉE EN 1910

Tuong CẢI LƯƠNG...

HÍ KỊCH của

Một vẻ mặt *(hơn hỏ)* của ông Lục

I

TRƯỚC KHI...

LÚC mở màn lên, các ông nghị không phân đẳng phải tả hữu (vì nghị viện không có đảng phái), thân mật giắt tay nhau bước lên. Nhạc công cử bài **La-vãy**; xong các ông nghị cùng ca theo điệu ấy, mặt buồn thiu nhưng cố vui, lòng lạnh ngắt nhưng cố tỏ ra về có nhiệt huyết.

TOÀN VIỆN

Cầm tay nhau, cùng tiến bước
Cùng nhau làm ích dân ích nước
Cầm tay nhau, cùng tiến bước
Cùng nhau làm ích dân
Nước dân khi việc đem bàn
Thì ta gào hết hơi hết sức
Nước dân xong việc ta bàn
Thì ta đánh hết hơi.

Chân nhịp theo trống cà rùng, miệng bắt chước.

Đừng đừng gật gật !

Bước lên tới thềm, các ông đứng nguyên chỗ, quay lưng vào. Ông Lục ra bắt tay từng ông, vừa bắt tay vừa ca *(điệu* Vui Hướng-Đạo*)*.

ÔNG LỤC

Anh em ơi ! vào đây nhé, trời cười
lên chứ nào
Sang năm nay là năm trột nhưng mà
tìm mảo đào
Đem hiến ra cho toàn quốc dân
Không giá bằng như người nói bậy
Tìm mảo dâng cho toàn quốc dân
Không giá bằng như lời Ngày Nay

Nhạc công đánh sang bài thứ hai cũng điệu « *vui Hướng đạo* », ông Phạm huy Lục đi đến từng người mắt nhắp nháy như ông vẫn thường nhắp nháy. Ông ca nhưng không thành tiếng, chỉ ca thầm cho từng người nghe. Các ông nghị gật đầu theo nhịp. Rồi ngoắt quay cả lại, các ông ca tiếp :

Tìm mảo ông dâng toàn quốc dân
Vâng ! nóng sôi như nồi bánh chay
Tìm mảo kia dâng mời quốc dân
Không giá bằng như lời Ngày Nay.

Cười hả hê. Cũng có tiếng cười chế riễu, Ông Lục sực nhớ đến hai tiếng « dâng mời » và sực nhớ rằng trong bạn đồng viện, còn mấy người ông chưa.., mời, nên đến bên nói cùng các ông ấy. Ông ca điệu **J'ai deux amours**.

ÔNG LỤC

Tối nay thì xin nhờ : tôi mời
Mong các quan đừng làm khách
Chén nước trà ít mùi ngọt ngào
Thế mà vừa lòng khát khao.

Một ông nghị nhà quê về phải ông Lục, nhưng hình như bị ông Lục quên, bèn ngờ ngẩn hỏi.

ÔNG NGHỊ NHÀ QUÊ

Dám xin quan làm ơn đàm tôi
Duyên chiều nay
...Sốt, cho nên về khuya, nhà xa, thì
giờ...

ÔNG LỤC

ngại ngùng chưa hiểu, khẳng khoẳn :

Ồ ! thì ngài cố.

ÔNG NGHỊ :

Đành thế nhưng... mà hơi khó,
Gì bằng làm ơn ..
Cho « chén » ngay thì hơn

Ong Lục hiểu ý ngay, vì quả ông kia « sốt » thực. Ong nói nhỏ mấy câu yên ủi rồi chực quay ra hỏi còn ai sốt nữa không... Bỗng tiếng hô bồng súng bên ngoài : ông Thống sứ Châtel đến.

II

DIỄN VĂN

Ong Thống - sứ và các « quan khách » Tàu, Tây, Nam bước vào.

Nhạc công thổi bài quốc ca **«Marseillaise»**.

Các ông nghị ca theo :

TOÀN VIỆN

Người người mừng vui hôm nay Khai
Trị,
Đông đúc bao người đứng nghe kèn
tây.
Mừng cho dân Annam bấy lâu nay,
Mừng cho dân Annam có ta thay.
Trị cố gắng lo về nước bao nhọc
nhằn,
Mà lòng vì dân bấy lâu còn hăng.
Trông chờ : trên quan Tây đầy
công đức,
Ban cho anh em ta các thứ điều.
Cứ yên cầu thì rồi móc mưa còn
nhiều.
— Kính chúc nước Pha-Lăng-Xa !
Kính chúc nước Nam nhà ta !
Từ đây, vui lắm,
Như... phen mới rồi,
Thú vui nhường nước chan hòa.

■

Ong Thống sứ ngồi.

Các ông nghị cùng ngồi. Bàn ở sau sân khấu lắp đi lắp lại mấy câu đầu bài *L'oncle de Pékin*.

Chúc từ của ông Bùi-trọng-Ngà.

Ong Ngà đứng lên hắng giọng. lau kính, nhẩm lại bài quốc ngữ mà ông sắp đánh vần theo điệu **«L'Oncle de Pékin»**.

ONG NGÀ

Kính sắc vân vân, trình huyền vân
vân, chúc chúc ngại ngại huyền...
Quan quan Thống-sứ, lấy sắc nhân
danh là :
Người .. to... đầu... nhất...

Ong Ngà tập đọc, nhưng vẫn chưa trơn, lắm bẩm nói — nghĩa là hát — một mình :

Dấu sắc nơi đây và huyền nơi kia
khéo oái-oăm ghê, Trời !
Thôi ta cố đánh cho nó ra ngay
văn là xuôi... là thoát...

(Ông hắng giọng nối theo câu đón tiếp rồi cất tiếng ca) :

Thưa kính, thưa kính thưa thưa
trình
Quan... Thống sứ ngài
Dám dám xin dám xin mời
Thấu thấu cho ử đôi lời

Rồi cứ thế, ông Ngà nói lắp cho đến hết bài hát. Toàn viện vỗ tay khen.

ÔNG LỘ

(Đứng lên đánh vần bài chúc từ bằng tiếng Pháp theo điệu **Hành vân**).

Dề lo-nờ
Dề lo-nờ
Mơ sị a mơ
sìa ờ lơ
Rề si đăng
Sup pế ri ơ
Đờ vu pi ệ
Đơ biềng va lóa
A xếp tế à vẹp
lè sia
Nố xu hè đơ
biềng ơ nay
Mành tớ nặng
Dờ sụy vờ nay
Ế dợ vu pi
Đơ quà cơ na
Sọm dờ rơ
dờ rơ
Tê đơ rờ
Pá mạn lơ rờ
Cà nú a vồng
Lơ bòn nơ
bòn nơ
Ê nú sòm mở
te ề nay
Đơ vù đia rờ
Soày đề lờ
biềng vờ nay

J'ai l'honneur
J'ai l'honneur
Meussieu Monsieur le
Résident
Supérieur
De vous prier
De bien vouloir
Accepter avec plaisir
Nos souhaits de bienvenue
Maintenant
Je suis venu
Et je vous prie
De croire que nous
Sommes heureux
heureux
Très heureux
Pas malheureux
Car nous avons
Le bonheur
bonheur
Et nous sommes très émus
De vous dire
Soyez le bienvenu

(Cả viện vỗ tay)

ÔNG THỐNG SỨ

đứng dậy đọc diễn văn **Lưu-Thủy** :

Lần này, lần đầu gặp nhau
Nhưng quen thuộc chư ngài từ lâu
Xin thưa cùng dân viện mấy câu,
Câu chân thực đôi lời vắn vắn
Vắn nhưng dài vì rằng việc dân
Phải bàn lâu, nên bàn cho sâu.
Xin các ông vui lòng chú ý
Chính việc chính là sổ chi tiêu :
Có hao hụt nhưng thêm lợi nhiều.
Nào việc đường, cống, cầu, nhà thương
Với tiệm trị quan ôn hoành hành.
Vì tôi xét xem tình hình
Các công việc ăm êm mọi bề.
Duy có việc trời làm sụt đê
Xét xem thực, là thực buồn ghê
Nhưng mà thôi, nói ra làm gì ?

. . . . . .

Trong lúc ông Thống sứ diễn thuyết thì những ông nghị (không biết tiếng tây) ngáp rồi gật, rồi ngủ.

Một vài tiếng ngáy.

Tại 30 Đường Thành Hanoi
N° 30 Rue de la Citadelle
(gần cinéma olympia) Tél. 326
PHÒNG KHÁM BỆNH
BÁC SỸ
CAO XUÂN CẨM
Tốt nghiệp tại đại học đường Paris
Nguyên Trưng-Kỳ bệnh viện quản đốc
HOA LIỄU BỆNH
NỘI THƯƠNG CHỨNG
THĂM BỆNH : *Matin : 9h à 12h*
Soir : 3h à 6h
Có phòng dưỡng bệnh và hộ sinh
Cần kíp mời về nhà
lúc nào cũng được.

Bốn đặc điểm của hiệu may MARIE
1. — KIỂU ĐẸP 2. — CAI GIỎI
3. — GIÁ HẠ 4. — NHANH CHÓNG
Cạnh nhà Thờ lớn **MARIE** *4, Mission Hanoi*
Hiệu may y-phục phụ-nữ
Áo rét — manteau — cape — áo cưới
Nhiều kiểu lối tân 1937

CHỈ CÓ HIỆU
Chấn Long
Số 9 Phố Paul-Bert
(gần nhà hát tây Hanoi)
là có đủ các kiểu giầy phụ nữ Tân Thời và các kiểu ví đầm **(sac pour dames)** rất đẹp.
BÁN KHẮP CÕI ĐÔNG-PHÁP

NGHỊ VIỆN

TÚ MỠ và LÊTA

Đám bảy tiếng ngáy.

Rồi vài ba chục tiếng ngáy hòa thành một khúc đàn theo điệu **Le Cor** :

TIẾNG NGÁY

— Ngồi trong Khai-trí, tiếng quan Thống đang bay
Tà đưa... ta tới... tới nơi... khói mây bay
Khói mây bay, khói mây bay, khói mây bay trên trời
Trí khôn bay, trí khôn bay, trí khôn bay ra ngoài
— Vì lao tâm với quốc dân, quốc dân rồi
Cùng nhau yên trí, chúng ta chúng ta ngơi
— Vì nơi ngơi, không đâu yên bằng đây, không đâu sang bằng đây, nơi đây ta nằm mơ
Hồn mơ xa, xa xa nơi trần ai, phiêu dao trên từng mây, anh em tha hồ say.
— Ngồi trong Khai-trí thú hơn chốn tiền lâu
Ngồi trong Khai-trí khoái hơn ướt có đâu.

Trên kia, ông Châtel vừa đọc xong bài diễn văn. Một tràng tiếng vỗ tay vang theo điệu kèn **La vãy** :

TIẾNG VỖ TAY

Này anh em, ngài Thống sứ
Đọc bây giờ mới xong câu cuối
Này anh em, ngài Thống sứ
Đọc bây giờ mới xong
Chúng ta nghe đọc xong rồi
Thì mau bừng giấc mơ thôi nhé
Chúng ta nghe đọc xong rồi
Thì mau bừng giấc mơ.

Các ông nghị đứng lên vỗ tay. Ông Thống sứ cùng các quan khách ra về.

III

BẦU TRÙM

Ông **Bùi-trọng-Ngà** đứng lên rung chuông và ca theo điệu **La Badge**.

ÔNG NGÀ

Keng ! reng ! tiếng chuông ông già
Nhờ tôi kêu với các quan
Mau đem phiếu lên bây giờ
Bầu cho ai có trí ngoan
Lên chức « thống soái nghị viện »
Ai muốn chức ấy thì lên.

Toàn viện và ông già cùng ca khúc điệp :

Nào ai muốn khó khăn
Đứng làm chức ông quan trùm buồng trò
Nào ai muốn sướng thân
Chiếm phần tối cao bây giờ ?

MỘT ÔNG NGHỊ
(đứng lên ca **Ngũ điểm**)

Chức này, rất đáng bầu cho
Bác Huy-Lục trí to, tài nhiều
Và khôn khéo biết bao nhiêu
Sứng danh được chức cao nghị trưởng

MỘT ÔNG NGHỊ KHÁC
(cười mỉa ca bài **Tạ**)

Lại bầu sư Lục nghị đầu ?
Lục này tài thực có đâu ?
Hiếm như thể mới râu đàn bà !

ÔNG PHẠM TÁ (nghĩ thầm) :

Đành thế nhưng lòng Lục thẳm
Lòng ấy nó thẳm bằng ba
Cái bát thuốc tim nhà ta
Nó đem nhuộm giấy ra thành tiền.

■

PHÁI ÔNG LỤC (cổ động) theo điệu « **Tam pháp nhập môn** : »

Viết đi viết đi : bầu Lục
Bầu Lục, xin bạn bầu Lục...
Kìa Lục ! sư Lục ra đi !
Đứng lên nào, ông này,
— Nói mấy tiếng
— Nào nhờ ngài
— Cái la phiếu
— Phiếu xin viết lên sư Lục...

(Bài ca nhắc lại hai lần).

ÔNG LỤC (đứng lên thỏ thẻ ngâm bốn câu) :

Cái chân nghị trường nghị trường
Các ngài yêu mến vẫn thường bâu ai ?
Đã yêu không lẽ lại thôi
Vậy thì xin cứ Lục tôi mà bầu...

Vỗ tay.

Bỏ phiếu.

Các ông lên bỏ phiếu bước theo nhịp bài : **Les trois petits cochons.**

Ông Đồng lý văn phòng Thống-sứ kiểm phiếu.

Kết quả : ông Lục trúng cử viện trưởng.

ÔNG LỤC (cảm ơn theo điệu **J'ai deux amours** khúc điệp) :

Mừng này mừng gớm
Và cám ơn toàn ban gớm
Mừng này mừng ghê
Xin cám ơn nhiều ghê.

(Tiếng vỗ tay ran lên.)

IV

PHÓ TRÙM

ÔNG NGÀ (tiếp theo điệu **J'ai deux amours**).

Giờ thì mình bầu đến người
Nào ưng muốn ra tranh trùm hai
Anh em ! ông nào muốn thì ra, thì nói, thì mau mà đứng lên.

ÔNG NGHỊ CUNG

Này là người muốn
Mong các quan ngài chiếu cố
Mà bầu dùm cho
Ơn ấy coi thực to.

MỘT ÔNG NGHỊ

(Đứng lên phản đối : điệu « **C'est à capris** »

Này xin ông nhớ cho : rằng ông nguyên dân tây.
Mà nơi ăn nói như cái chốn dày
Nói tiếng tây vào thì ai biết cái ma gì?

MỘT ÔNG KHAC

Thì xin ông khác ra, thì xin ông khác thay
Nào ai sứng đáng lên chức ấy đây
Nếu có ông nào thì lên tiếng cho người nghe

ÔNG CUNG

Ngài ơi chiếu cố cho chúng tôi xin nhờ với (ơi)
Vì mang chức ấy tôi sướng trong mươi ngày thôi
Thù hằn gì nhau tay khất khe không thèm nói (ơi)
Nói tay cho tôi nhờ ơn, xin bầu tôi.

(Rồi ông ca lại lần nữa)

ÔNG NGUYỄN HUY HỢI

(bây giờ mới đặt xong đĩa hát, đĩa hát thay ông ca tiếp)

Này anh em, chớ nghe ông này nhé
(Dù ông « tây » có to quyền thế).
Vì không nên khiến cho bia đời chê :
Trong anh em nay có... ông hàn (1) lại

Ông nghị Khâm-Thiên

ÔNG VINAY (gắt)

Này thôi quý chức, ai muốn lên, ai lùi bước (ừ)
Đừng nên nói lắm, nghe chán lại, xin bầu ngay
Bằng lòng thì cho, không có thôi, can gì cứ (ừ)
Nói ba hoa lâu giờ ra, thêm nhàm tai.

ÔNG NGÀ

(lắc chuông để hưởng ứng « quan » đồng lý của ông ta, ca bài « **Louveteaux** »)

Quan tây vừa mới nói đấy thôi
Các ngài nên kịp vâng lời
Xin cho bầu chức «chánh thứ hai»
Chứ cần chi khảo nhau hoài ? (ông cất cao giọng)
Cái chức sang kia ai ra đây ?
Lên tiếng đi cho nhau biết người.

ÔNG HỢI

Thì tôi đây xin ra.

MỘT ÔNG NGHỊ

Phần kia nên cho ta.

ÔNG NGHỊ NỮA

Bầu cho tôi ! bầu cho tôi !

ÔNG HỢI (quát)

Bầu cho tôi, tôi đáng hơn.

CÁC ÔNG NGHỊ

Nào đem lá phiếu lên bầu.

Chuông rung. Mọi người im, lần lượt đem phiếu lên bầu. Kiểm phiếu. Chuông rung. Kết quả : ông Cung được làm Phó nghị trưởng.

(Xem trang 967)

Tú Mỡ và Lêta

1.) Hàn dân đại biểu

Chỉ giúp mười điều làm massage tự ý làm lấy cho người thêm đẹp. Mời các bà các cô lại xem các máy Âu-Mỹ tô sửa đẹp người.

Thưa Cô, muốn lịch sự nên qua MỸ-VIỆN AMY

Soins de beauté anglais et américains — Massage et maquillage modernes, élégants

Biếu một hộp kem, phấn, chì sơn hay brillantine : Oyster (Con hến) Houbigant, Tokalon, Cheramy, Lentheric, Coty, Forvil, Orsay, Rosémail, Eclador, Cutex, Luxura, Lesquendieu, Klytia, Innoxa, Simon Biols, Rimmel hay Roger v. v. nếu mua từ 6p00 giờ lên. Răng sửa thêm trắng bóng đẹp, bằng máy và Email-dent : Răng đen này, da không khô bạc, nước da tươi mịn mãi. Tóc giải, nuộm tóc đen, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lông, gầu, lông mi dài cong chứng cả (khỏi nhăn, không còn đánh trắng bằng máy và Email-dent : rất trắng đẹp bóng, đánh rất êm. — **Da trắng mịn tươi đẹp mãi 2p00, 3p00 một hộp** — Dùng phấn lại xoa hóa chất vết thâm, không phát lại), nốt sần nơi mặt, đều giá 1p. 2p 3p, một hộp — Tóc mọc, giảm má, tàn nhang sạch hẳn, seo, lông mày mọc thêm, vết son trám đen, gầy, béo, nở vú, (trôn đẹp mãi) đều giá 2p, 3p, một hộp. Nốt ruồi, hột cơm, răng trắng, nề da, 0p50, 1p, một hộp — Trị da rắn, nước nhỏ mất đen sáng, đều giá : 1p, 2p, một hộp — Thuốc trẻ đẹp lại tươi da, xanh tóc, (uống) 2p, 3p, một hộp — mẫu phấn, mẫu da, lựa dùm rất hợp. Díp, dao, kéo, Massosein 14p50, mặt nạ cao-su, đồ uốn tóc giá 3p80, 8p00, 26p00, rất đủ đồ sửa sắc. Máy uốn lông mi 1p00. Hàng mới giá hạ.

Ở xa xin gửi tinh hóa giao ngân, lấy hàng ở nhà giây thép hay ga rồi trả tiền lại đấy. Hỏi gì xin kèm tem để trả lời.

Chuyên tô sửa và bán ở MỸ-VIỆN AMY 26 Phố Hàng Than, Hanoi

Chợ Phiên

DÂN LỤT đã giúp dân Hà thành ta nhiều... cuộc vui lắm rồi. Nhưng chẳng cuộc vui nào bằng cuộc chợ phiên Bách-thú : Thực là có đủ một «trăm thú»... vui, từ cái thú nhìn suông cho chí cái thú nhìn tình, từ cái thú nhảy cỡn cho chí cái thú nhảy *lolo*, từ cái thú ném hoa giấy cho chí cái thú ném giấy bạc năm đồng trả tiền nem, từ cái thú uống bát nước vối năm xu cho chí cái thú gọi rượu Sâm banh bẩy tám đồng một chai con... Ấy là chưa kể những cái thú khác có thể có được, những cái thú không tên, không hình, thầm kín và mật thiết.

Ném hoa

Còn gì đẹp mắt bằng ngắm cái tay xinh xắn, mềm mại, dịu dàng tung hoa giấy bay phấp phới lên đầu người yêu hay không yêu.

Nhưng trong chợ phiên Bách-thú, có lắm người ném hoa như ném đá vào mặt kẻ thù : chừng họ muốn mạnh như hổ, muốn nhanh như báo, muốn dữ tợn như gấu, muốn ranh mãnh, quỷ quyệt như khỉ chàng ! Phải, chợ phiên họp ở Bách-thú kia mà !

Có khi hai bên nam, nữ xếp hàng ba, hàng tư, hàng năm, hàng sáu và đông hơn nữa, rồi cùng hò lên một tiếng, họ khai chiến một cách «giáp lá cà». Cái đó cũng không sao, vì hai bên cùng là Annam cả. Giá một bên là Tàu, một bên là Nhật thì thế nào chả có tử thương !

Cách giao chiến đường hoàng ấy cũng chưa đáng sợ bằng cách đánh lén. Người ta tươi cười hỏi ông một câu, ông nên che miệng mà trả lời, nếu không một nắm giấy (chả sạch gì đâu !) sẽ bay sâu vào cổ họng ông liền, ông tha hồ mà ho mà sặc.

Một ông tướng Tàu

Mấy công tử không biết vì muốn

thần Hoa hay vì định tâm đùa nghịch, tung Hoa rất nhẹ nhàng lên cái đầu « xã xê » của một chú con trời.

Như thế tưởng cũng chẳng thương tổn gì đến danh dự « chú khách » kia, trái lại nữa. Có ngờ đâu hắn ta nổi đóa thốt ra một chuỗi « tỉu » ầm ỹ. May mà mấy công tử tốt nhịn đấy, chứ không thì biết đâu nơi ném hoa đã không trở nên miền Hạp pắc !

Một người Tàu giàu dũng cảm như thế sao không về nước mà tòng quân đi giết Nhật, còn nấn ná ở « cái pên lước Ố nàm làm gì, cơ lơ bơ ! »

Và một ông tướng Annam

Ông tướng này là một nhà buôn rất quen biết của Hà thành. Một chàng ném hoa giấy vào mặt người đàn bà đi với ông ta, có lẽ ném cũng hơi mạnh một chút. Tức thì ông ta phát khùng, sừng sộ thét vào tận mặt người kia hai tiếng Pháp rất êm ái : « *mal élevé* » (đồ mất dạy).

Rõ khờ ! sao không treo cái biển « cấm địa » hay « cấm bắn » vào ngực người đàn bà của mình, có phải sẽ tránh được hết mọi sự lôi thôi không ?

Lô lô

Người ta đồn ở trong động thiên thai Lô Lô, các nàng tiên đều đẹp lộng lẫy như nàng Giáng Hương ở động Bích-đào cả. Nhưng tôi không dám vào dù đã mon men đến tận cửa động, vì tôi nhác thấy có hai tiên bà ngồi án ngữ, mà hai tiên bà ấy tôi đã nhiều phen gặp mặt ở dưới...hạ giới rồi. Thế mới chết chứ. Hai tiên bà có nhiều đức tính lắm, nhưng có một đức tính mà tôi sợ nhất là đức tính đòi tiền mãi lộ.

Kể thì tôi cũng giàu lòng giúp dân bị lụt lắm lắm, nhất là muốn ghé chơi trong động của hai tiên bà lắm lắm. Thế mới chết chứ. Tôi đành gạt nước mắt ngậm ngùi lui bước.

Quá ngũ quan

Con đường tới động thiên thai Lô lô thực giống con đường về của Quan Công khi rời bỏ đất Tào. Cũng phải qua năm cửa : Cửa hàng rào người rồi tới cửa Nem, cửa Mắm-tôm Huế, cửa dầu Nhị thiên Đường. Bốn cửa này đều dễ vượt, tuy phải luôn luôn đương đầu với một đám binh mã rất đông, và luôn luôn sợ họ lôi vào... ăn.

Nhưng tới cái cửa thứ năm mà mình không có đủ phép « tiên huyền ! » thì dù mạnh như ngũ hổ cũng chẳng qua nổi. Hai tướng giữ cửa này chỉ là hai bà tiên mang theo hai thứ khí giới, hai thứ bửu bối rất linh thiêng : nụ cười khuyến dụ và giọng oanh thỏ thẻ.

Thả lô lô ra

Chừng không thấy có rất nhiều địch quân tới động, hai bà tiên liền thả các cô tiểu lô lô ra đường. Các cô nhẩy như đàn chơi chơi, đi níu tràng áo địch quân mà cầm bửu bối vào. Tức thì địch quân phải xin hàng và nộp khoản chiến phí.

Trung-Nam chiến tranh

Nơi chiến trường là một nếp nhà lá tối tăm, ghê thẳm như một cái nhà tù.

Muốn vào nơi hang hầm đó phải trả tiền. Rồi muốn giao chiến với các ông tướng Tàu chủ sòng thì xin cứ việc bỏ giấy bạc ra mà đổi lấy tập bìa xanh... Rồi muốn thua bao nhiêu tùy ý, không ai can ngăn, không ai bắt bớ đâu mà sợ.

Hỡi anh em chị em dân lụt, anh em chị em đã thấy chưa, chỉ vì muốn cứu giúp anh em chị em mà người ta bóc lột nhau một cách công nhiên như thế đấy.

Rồi sau này nếu anh em chị em có bị bọn thua thầy nghèo đói vớt vát bóc lột lại thì anh em chị em chỉ nên nghĩ đến và cảm ơn cái « ý hướng tốt » là tiền của ban tổ chức chợ phiên mà thôi.

Nhị-linh

Bùa yêu nhân đạo

ĐẤU TRÍ : TẶNG 6000$

Cùng các bạn trai, gái, già trẻ, các bạn muốn cho vợ chồng tuyệt sạch giá trong, không chia sẻ trái tim cho kẻ khác, các bạn muốn kết duyên cùng người xinh đẹp, giàu sang, các bạn hãy học phép thần kỳ của quan tri-châu tri-sĩ **LƯƠNG-VĂN-HẢI** tiên sinh. Về bùa yêu, học giả Tây phương chưa giảng nghĩa được sự bí tàng, nên nhiều bạn nam nữ Pháp sau khi học được loại chí, có yêu cầu chúng tôi giải quyết, vậy chúng tôi cũng giảng giải ra đây đăng các bạn cùng hiểu rõ : « Có người nhầm, tưởng bản chất bùa yêu là những thuốc hưng dương nhưng có phải thế đâu. Hưng dương chỉ làm cho dâm cuồng trái với đạo lý. Bùa yêu chủ đích làm cho lòng người dù dơ bẩn đến đâu cũng trở nên tuyệt sạch giá trong. Bùa yêu hoàn toàn thuộc về thần trí học. Luyện phép bùa yêu tức là luyện thần trí nghĩa là luyện phép làm cho thần trí người mà ta yêu mến cũng yêu mến trả lại ta cho được công bình. Nguyên do bản thể loài người chi phối bởi một sức siêu hình gọi là thần tuyến. Nếu ta biết dùng phép thần kỳ làm cho thần tuyến người yêu được hấp thụ những hình ảnh tốt đẹp của ta, đó là ta luyện phép bùa yêu. Thần tuyến người yêu được in rõ hình ảnh của ta, ví như cái màn ảnh phản chiếu những hình ảnh của cuốn phim ta quay trước đèn sáng : Hình ảnh khác chi những hạt thóc giống, một hạt nẩy lên một bông, một bông nẩy lên trăm ngàn bông... Hình ảnh là động lực cho hoạt

cảm, hoài cảm sinh ra ái tình, ái tình sinh ra một biện trọng
và xã-hội vì bùa yêu có sức thần kỳ làm cho hết thẩy mọi ng
nhân hậu, tiết nghĩa hết. Một người dùng phép đi chinh phụ
cũng bị thần tuyến của người yêu chinh phục lại bằng sức
được thuận đức ngay. Sức này học giả Âu Mỹ gọi là thầ
chiến bại chinh phụ lại vậy. Thần trí loài người thật không
máy thông tin, vừa là máy tiếp tin. Về học thuật nhân đạo đ
Siêu đẳng pháp. Trung đẳng pháp, ái tình rất nồng nàn là ph
kỳ không phải cho ăn uống chi. Như bạn chưa có gia đình, b
duyên với người xinh đẹp, giàu sang, ở gần hay ở xa đã quen
chồng, anh em, bạn hữu, chủ nhân, quan trên, đào dưới yêu m
Siêu đẳng pháp, bạn chỉ luyện phép vào nước mưa, chải tóc
người nhà đó (ái tình hun đúc trong khi luyện phép) đón c
theo những lời bạn nói. Phép này khoa học gọi là Viễn cách
phần nhiều các bạn đều xin học cả hai phép Trung đẳng và Si
liên kích động. Các bạn đó chiếm hết tâm hồn thể phách
sông hay nhẩy vào lửa, họ cũng vui lòng hi xả cho tình n
Trong phạm vi nhân đạo, phép thần kỳ này là sức mạnh chung
tan hết trông gai trên đường tình mà sống trong cảnh vui,
án mạng, điển trên các báo nguyên nhân hầu hết : cây đắng tình
bồng bềnh trên bể lớn, vì giống tố cầu con. chìm đắm biết
cứu khỏi chết đắm và ít ai đau lòng vì nỗi vợ chồng phân bộ

DƯỚI GIÀN HOA

(SOUS LA PERGOLA)

GIAN hàng bán các thứ giải khát Pergola dựng ngay bên hồ. Một giàn hoa lá rất đẹp, treo những cái đèn hoa giấy xinh xinh. Nhưng xinh nhất và đẹp nhất là những cô đầm hầu bàn. Cô nào cũng hồng hào, mũm mĩm, tươi tắn ngon như quả bồ quân. Cô nào cũng mặc những cái áo trắng bóng, gọn gàng, sạch sẽ, và mỹ thuật.

Thật là quyến rũ ai ai cũng muốn vào. Mà muốn vào bởi vì giá tiền lại tính rẻ hơn các nơi khác nhiều.

Nhưng thích nhất và « danh giá » nhất là được các bà đầm hầu hạ. Chẳng mấy khi được nghe những câu hỏi rất lễ phép :

— Thưa ông, ông dùng thức gì ?

— Thưa ông, ông xơi bánh nhé ?

— Thưa ông, ông uống bia nhé ?

Thưa ông, thưa ông... trời ơi, đến làm rỗng túi những người keo kiệt nhất ! Tôi nhắp cốc bia, ngồi ưỡn ngực trên ghế, mắt nhắm lại để nghe những lời nói êm ái ấy, mũi nở ra để hít lấy mùi nước hoa thơm, và miệng.. sẵn sàng để nhai ngấu những cái bánh kem ngon và những cái sandwiches cặp súc sích bơ rất rẻ.

Tôi cảm ơn thầm những dân bị lụt, và mình lại tự nhủ mình :

— Việc từ thiện thật cũng có lắm cái hay !

■

Hoa giấy và giấy loằng quằng

Chợ phiên mấy năm nay người ta tiêu thụ rất nhiều hoa giấy, và rất nhiều giấy loằng quằng (serpentins). Ở đâu cũng thấy : trên tay thanh niên và thiếu nữ, ông già và bà già, trên mái tóc các cô, trên vai áo các cậu, hay giắt cả vào trong vành tai và cuống họng.

Mới biết ném hoa giấy cũng là một cái khoa. Mà mỗi người ném một cách khác nhau.

Có người người nhẹ nhàng giơ tay lên cao rồi thả hoa giấy xuống hay uyển chuyển tung hoa giấy lên như mưa bay...

Đó là những người lịch sự và ưa mỹ thuật.

Nhưng, cũng có người vung hoa giấy ra trước mặt như người reo mạ hay chúm tay rót hoa giấy vào cổ áo đằng sau các cô thiếu nữ, hay ném thẳng vào giữa mặt một cách rất tàn bạo, hay vừa ném vừa xoa vào các má hồng. Đó là những cử chỉ bất lịch sự và khiếm nhã.

Nhưng được cái trong chợ phiên năm nay không có ai vét hoa giấy rơi trên mặt đất lên ném như mọi năm. Thế cũng là một sự tiến bộ.

■

Còn cái giấy loằng quằng thì thật luẩn quẩn, quăng quằng quăng siên, ơ người này với người khác, giàng buộc người nọ sang người kia, quấn lia quấn lịa, thật lắm cái bất ngờ. Nhưng được cái hễ co lại thì đứt ngay, nên cũng không xảy ra tai nạn gì.

Gái Lim 1938

Mấy vòng người xúm quanh cái quán, tiếng cười nói ồn ào. Ai nấy đều nhìn vào cô gái Lim môi son, má phấn, ngồi khép nép sau giá hàng. Sự vui vẻ hiện trên các nét mặt.

— Cô hát đúm đi cho chúng tôi nghe nào.

— Tôi chỉ biết hát tiếng tây thôi.

— Cũng được. Vậy cô hát bài « J'ai deux amours » nhé.

— Tưởng bài gì, chứ J'ai deux amours *với* Tant qu'il y aura des Étoiles *thì thường lắm rồi, ai hát nữa.*

Mọi người cười : A, a cô này hát giỏi như Tino Rossi chắc.

— Hẳn chứ. Tôi là Tino Rossi thứ hai đây.

(Đúng sự thực).

Thạch-Lam

CHỢ PHIÊN NHẤT LÃM

BA hôm liền, người đến xem tràn ngập vào chợ phiên như nước sông phá đê dồn vào cánh đồng.

Kết quả : vườn bách thú bị lụt

Và hóa ra vườn bách nhất thú.

■

Hổ, rắn, vượn cùng các dã thú khác, biệt tăm, đều trốn sang chuồng khác cả...

... Để chỗ lại cho người.

■

Chợ phiên là một con đường chạy quanh một cái hồ. Đứng trên cao nom xuống, người đi lại luẩn quẩn như một đàn ngựa chạy vòng quanh trên rạp xiếc. Đêm đến, trông họ như thiêu thân tới tấp chung quanh ánh sáng. Lúc bấy giờ, chợ phiên là một cái đèn cù.

■

Lolo dancing

Ai chọn cái tên thật là khéo.

Trèo lên đồi, du khách có cái cảm tưởng hơi lo lo.

Các bà thì lo lạc mất các ông.

Các ông thì lo lạc mất ví.

■

Chỉ phiền một nỗi Lolo dancing hay là l'eau l'eau dancing lại không gợi ra trong trí người ta cái cảnh nước.

Nó chỉ gợi cảnh cạn.

Cảnh cạn tiền.

■

Honolulu bar

Qua cầu tre, đến một hòn cù lao nhỏ. Mấy mái tranh sơ sác. Đàn bà con gái đầu trần, mình trần chung quanh hàng quán một thứ tã sơ như lá chuối khô :

— Thôi đích rồi, đây là dân bị lụt.

■

Nhưng là một thứ dân bị lụt mắt xanh, da trắng, biết nói tiếng tây biết nhảy đầm, biết tính tiền hộ khách một cách rất hoang phí.

... Và nhất là đã lâu, không được hột cơm nào vào bụng.

... Vì họ ăn bánh mì.

■

Nghe thấy ở Pergola, một nơi giải khát đông nhất, vì rẻ tiền nhất :

— Mời anh ngồi xuống đây.

— Nhưng mà hết ghế rồi.

— Được, khó gì. Này cô, cho xin một cái ghế. (Một cô đầm tất tả chạy đi tìm).

— Ai lại thế. Để tôi đi tìm lấy.

— Thì anh cứ để mặc nào ! Mà khi đã được đầm hầu.

Hoàng Đạo

hiện tượng gọi là tương tư. Bùa yêu tăng vẻ đẹp cho gia đình
ẩy mọi người nam nữ dù bạc ác, tằng lơ đến đâu cũng trở nên
i chinh phục tâm hồn người khác dù vô lương thất đức thế nào
bằng sức đồng cảm tương đương làm cho tâm hồn người đó
gọi là thần giao cách cảm lực. Người chiến thắng bị người
ật không khác chi một bộ máy vô tuyến kỳ diệu vô cùng vừa là
nhân đạo đó, Lương tiên sinh có hai phép : Trung đẳng pháp và
g nàn là phép hộ mệnh cho mọi người. Siêu đẳng pháp rất thần
gia đình, hoặc có gia đình rồi nhưng vì cảnh ngộ, bạn cần kết
ta đã quen biết hay chưa quen biết, hoặc bạn cần cho cha mẹ, vợ
dưới yêu mến chân tâm, chiều bạn mọi điều sở thích thì bạn học
ra, chải tóc khi lại nhà người bạn sở cầu. Trông thấy mặt mọi
phép) đón chào quý mến bạn rất nhiệt liệt, ai cũng vui lòng nghe
Viễn cách âm thị pháp ứng dụng vào ái tình rất kỳ diệu. Nhưng
g đẳng và Siêu đẳng đăng thi hành cùng một lúc theo cách Song
n thể phách người yêu và thân quyến dù bảo họ lội xuống
cho tình nghĩa. Không dùng phá tán vợ chồng người được
mạnh chung thân của mọi người, trai, gái, già, trẻ, đăng phà
h tươi vui, đằm thắm. Hàng ngày bao nhiêu bi-kịch, tội ác, tự tử,
cay đắng tình trường ! Người đời khác chi những thuyền nhỏ bé,
m đâm biết bao ? Nhưng có bùa yêu khác chi co phú phao nở

của các bậc trí thức thân-hào Tây, Nam, khách đã biết dùng từ lâu, vậy trích đăng lời khen của M. Martial Bertholet, ingénieur, Parc Joséphine à Tam-Đảo (Vĩnh-yên) kỹ-sư đã vui lòng cho trình đăng : « Bí tàng lạ lùng trong tư tưởng những bùa yêu này là những phép thần kỳ không nghi hoặc chi nữa. Của bản vô giá, những phép đó cho chúng ta biết chân hạnh phúc ở đời, nó thảo đỡ bao nhiêu khổ tâm, tội ác, quyên sinh. Hết cả nghĩa chữ nhân ái là ở đó. « Ces philtres, énigmes troublantes dans les spécalations sont sans doute des moyens de génie, Trésors inestimables, ils nous ont permis de goûter le vrai bonheur de la vie en déchargeant bien des maux de l'âme, des crimes, des suicides Là, tout le sens de la charité ». Truyền giậy rất rõ ràng chỉ một lần là hoàn toàn làm được. Hiệu lực rất lâu bền. Những phép này chúng tôi đã tiếp được nhiều lễ tạ và giấy khen.

Trung đẳng pháp 3p00. Siêu đẳng pháp 6p00. Người Tây, quan trường phú hộ trả gấp đôi. Người lao động Trung đẳng 2p00 Siêu đẳng 5p00. Chúng tôi có phép thần kỳ lạ lùng : phép trừ ác thú hổ báo bằng thần chú (trừ trăm con không sai một). Loài hổ báo tinh khôn lắm, đi săn rất nguy hiểm, đánh thuốc độc không khi nào được. Chúng tôi thần chú vào con lợn con chó sống, đem buộc chỗ rừng rú. Hổ bao thấy vật sống, liền thịt, nhưng sẽ bị chết. Chúng tôi đặt giải 6000p tặng, ai không tin thần học đấu trí với chúng tôi là không có phép lạ lùng đó. Được cuộc lĩnh 6000p, thua chỉ trả 3000p. Thí nghiệm sắc nhiên. Làm tờ cam kết tại phòng luật sư. Ai muốn đấu trí, nên viết thư.

THỂ LỆ HỌC PHÉP. — Gửi recommandé tên tuổi và mandat số tiền hạng phép muốn học đến người Quản lý. Trong thư hứa hẹn tạ một số tiền (tùy tâm người học) sau khi đã được toại chí tình trường. Sẽ trích một nửa ... các hội phúc. Bạn nào có điều chi muốn hỏi và muốn đỡ công chờ đợi thì viết rõ trong thư : « Cảnh tôi thế này tôi muốn thế này... Lương tiên sinh xem xét, nếu ứng dụng trong trường hợp đó, xin gửi phép contre remboursement Tên tuổi tôi... ở tại... Cần hỏi điều chi, gửi bì tem trả lời, gửi contre remboursement thêm 0p80 cước phí. Người học muốn phép gửi recommandé, đính thêm 0p20 tem. Bùa yêu này ứng dụng vào hết mọi trường hợp về ái tình.

Thư từ và mandat viết tên người Quản-lý :

PHÓNG SỰ VUI

LÊN TRẠI HÀNG HOA TÌM CÁC ÔNG NGHỊ

HÔM thứ bảy, chúng tôi dạy thật sớm, ăn vận chỉnh tề để lên hội Khai Trí xem các ông dân biểu làm việc nước.

Đến nơi, chỉ thấy bàn ghế dương thì thầm với nhau những câu chuyện bí-mật trong sự yên lặng. Tôi bèn hỏi người gác cửa :

— Các ông nghị chưa dậy kia à ?

Người gác trịnh trọng trả lời :

— Các ngài đi vắng cả. Hôm nay quan Thống cho nghỉ để đi xem chợ phiên.

À ra vậy. Các ông nghị không bàn việc nước thì cũng đi giúp dân bị nước lại, lồng quy lúc nào cũng là việc nước cả : công đức thật.

■

Chúng tôi bèn lên xe đến trại hàng hoa xem các ông làm việc nước.

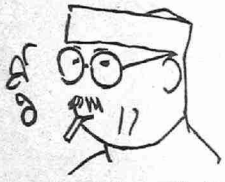

Chưa tới nơi đã nghe thấy chim chóc báo nhau :

— Hôm nay có các ông nghị lại chơi đây. Ta phải liệu bay trước đi.

Không biết ông nghị có cái gì khiến chim kêu chiêm-chiếp ra tuồng sợ hãi lắm.

Trái lại, ở gần cổng chợ phiên, hai cây đào đại thì thầm với nhau :

— Có các ông dân biểu đến. Ta phải mừng và nở hoa đi.

Trong mả, ễnh ương kêu :

— Ta sắp được ngủ rồi.

Chúng tôi lấy làm lạ, tự hỏi nhau :

— Quái, ông nghị đến thì có liên can gì đến giấc ngủ của ễnh ương ? Tuy một đôi khi các ông có chợp mắt đi một tí thật, nhưng ễnh ương cũng không có thể vin vào sự ấy mà đòi ngủ được.

Câu hỏi thắc mắc khiến chúng tôi nghĩ mãi mà không sao giảng giải được.

Sự tình cờ trả lời cho chúng tôi. Đến gần sòng bạc của chợ phiên, tôi bỗng thấy lạnh buốt, chân tay giá cóng. Chung quanh, cảnh vật cũng thấy rét. Một con cò trắng co ro giơ chân lên như sợ khí lạnh. Mấy con bù dù ngồi sát nhau, vừa run rẩy vừa kêu những tiếng tha thiết... Tôi bỗng sực nghĩ ra chim chóc kia sợ rét, cây đào kia mừng, ễnh ương kia buồn ngủ, chẳng qua là vì các ông dân biểu, các ông hàn dân biểu tụ hội cả ở đây. Nhiệt độ bầu máu nóng của các ông năm nay đã biến ra hàn độ rồi, thì các ông đến đâu, ở đấy phải chịu ảnh hưởng của sự lạnh ở người các ông toát ra.

Quả nhiên, lúc bước vào sòng, chúng tôi bắt gặp nhiều ông dân biểu đương ngồi hàng hai dự đoán xem vận mệnh nước năm nay đen hay đỏ.

Tìm lấy một ông, tôi hỏi :

— Thế nào ? Việc nước thế nào ?

— Khá lắm ! phất hơn trăm rồi.

Quay lại một ông khác :

— Nghị viện năm nay cứ thế chứ ?

— Cứ thế... cứ rền thế mãi. Lạ thật : bảy cái sấp hai liền !

Nghe được hai lời bàn xác đáng ấy, chúng tôi bèn đi ra, tìm các ông nghị khác. Nhưng ở ngoài đường rất vắng mặt các ông.

Bỗng tôi thấy một ông áo đoan, quần là, giầy ban đương đứng ngẩn nhìn chòng chọc vào trong một cái chuồng mọi ngày nuôi rắn, nhưng hôm nay đặt mấy cái khung đèn điện tròn. Thấy ông về mặt ngơ ngác ngây ngô, tôi đoán chừng là một ông nghị. Vừa định hỏi ông, thì ông đã quay lại nhìn chúng tôi và tấm tắc khen :

— Sở bách thú có khác ! họ nuôi toàn giống vật dị kỳ. Ông thử nhìn cái con vật hai sừng kia, nó đứng im như bằng sắt vậy.

Thôi đích thị là một ông nghị. Tôi bèn hỏi :

— Ông là một ông nghị ?

— Vâng, tôi là một ông nghị.

Rồi ông giơ tay bắt. Bàn tay ông lạnh như đồng... một ông hàn dân biểu thực thụ.

Tôi vội vàng phỏng vấn :

— Nghị viện thế nào thưa ông ?

Ông nhìn tôi, ngạc nhiên :

— Nghị viện nghỉ.

Thế rồi tôi muốn hỏi gì, ông cũng cứ nghỉ hết.

Chúng tôi đành đi tìm ông nghị khác. Nhưng không gặp ông nào cả, chỉ gặp một con hổ đương lim dim ngủ trong chuồng. Tôi nghĩ : biết đâu các ông nghị không cải trang để nghỉ cho yên thân. Tôi bèn hỏi hổ rằng :

— Có phải ông nghị đấy không ?

Hổ gầm lên một tiếng giận dữ rồi từ từ nhìn tôi như muốn bảo :

— Tôi làm sao mà cho tôi là một ông nghị ?

Chợt một con ngựa giật đi qua. Tôi quay lại phỏng vấn theo lối phóng viên báo Đông Pháp :

— Phải chăng đó là một ông nghị ?

Tức thì ngựa hí lên một tiếng như một tiếng cười dài mãi không hết.

Tứ Ly

Ông nghị đi chợ phiên

(Lời một ông dân biểu « đình đà »)

NĂM nay, nhờ trời — và nhờ nhà nước — hội đồng thường niên viện dân biểu lại trùng vào mấy ngày mở chợ phiên ở vườn Bách thú.

Ngày vui nhất là ngày thứ bảy. Mình đang ức rằng hôm ấy phải đến viện thì được tin nhà nước cho nghỉ — *phúc* lắm này thực là... *hữu trùng lai.*

■

Vườn bách thú thì mình đã biết.

Vì năm nào viện họp mình chẳng lên xem con hổ ở đấy nó lớn đến đâu rồi ?

■

Quái thực, sao lúc mình bước vào cửa chợ phiên, các cô gái Hà thành chẳng ai thèm gần mề đay cho mình cả. Người khác, họ trốn tránh không được. Mình, mình không trốn tránh, cứ ưỡn mãi cái ngực ra và đi thẳng đến mặt các cô ấy, mà các cô ấy lại... tránh mình.

■

May sao một ông bạn đồng viện đi tới bên cạnh. Ông này sang lắm. Ông ta được hai cô sán đến gắn mề đay và cài hoa. Thấy mình, ông ta bắt tay cười. Cái cười và cái bắt tay ấy làm cho hai cô nhìn mình, lưỡng lự một chút, rồi cũng gắn cho mình.

Để cho thiên hạ biết tay, mình bỏ ra một đồng, và không thèm lấy lại tiền lẻ.

■

Từ lúc đó, họ đua nhau đến gắn và cái danh giá của mình cũng được phục hưng. Rồi biết cái danh giá này đến cái danh giá kia kế tiếp nhau dính ở trên ngực mình cho đến lúc mình bắt đầu thấy hơi tốn.

Kể chi những cái thích mắt mà mình trông thấy nhiều quá. Mình nhìn no, nhìn say mà vẫn còn muốn nhìn nữa. Cụ tính : một đời mới được xem chợ phiên Hà-nội một lần. Mà lần này có lẽ là lần cuối cùng được lên Hà-nội. Khóa sau chưa chắc mình còn đỗ « tài » — nghĩa là tiền — để ra. (Bà nghị nhà cũng nghĩ thế, một lần lâm nghị để mở mày mở mặt với làng xóm cũng đủ cho cả đời).

■

Ồ, sao các quý phu nhân tử-tế thế ? Họ bầu hạ người Annam đến uống nước ở hàng của họ, khiêm tốn nhanh nhẩu và lễ phép quá chừng.

Chưa bao giờ mình được cái danh giá ấy, nên lúc uống nước ở hàng Ber... Ber... Ber... (khó nhớ quá !)... Ber... la... la, mình muốn hạch xách rõ nhiều cho ra oai quan nghị : phiên một nỗi mình không biết tiếng tây. Mình có ý nhìn xem có ai chú ý đến mình không. Một người đem máy ảnh nhằm chỗ mình ngồi, rồi bấm. Hoài của, lúc ấy bà dâm bầu nước đã đi rồi.

■

Suốt từ trưa đến chiều, người đi kẻ lại không lúc nào ngớt. Họ chen chúc nhau dữ quá làm mình cứ phải giữ mãi cho đôi giầy ban bóng loáng của mình.

■

Nhưng tất cả mọi cái vui tai lạ mắt trong chợ phiên không chỗ nào mình nhớ kỹ bằng cái sòng bạc ở gần lối ra.

Trong sòng đủ mọi thứ : tổ tôm, phán thán, súc sắc, sóc đĩa. Mấy khi lên Hà-nội được một phen tự nhiên cờ bạc trước mặt (và mũi) các thầy mật-thám. Những thầy này đứng hầm hè một chỗ, muốn lắm, nhưng đành thúc thủ chẳng bắt được người nào.

Vũ-đình-Dụ

LETA chép gần đúng nguyên văn

PHÒNG VẼ KIỂU NHÀ

NGUYỄN BÁ CHÍ

Kiến-trúc-sư

HANOI — n° 61, Rue de Takou

HAIPHONG — n 82 Ae O' d'Endhal

Une silhouette élégante s'acquiert chez

VAN PHUC tailleur

Diplômé de coupe à Paris avec Félicitation du jury

70c, Rue Jules Ferry Hanoi

Arrivage :

WEIBACH, VORMUS, GOLDAR TREC CATS.

VĂN VUI

BỨC THƯ NGỌI VIÊN

Hanoi, ngày 10 tháng 11

Bà nghị,

Nay tôi có mấy nhời gửi về thăm bà cùng cả nhà Ninh an. Bà dặn bề lên đến Hà-nội thì viết thư về cho bà biết ngay. Nhưng việc viện nam nay bận bịu lắm, chả có lúc nào rỗi. Mãi nay việc tâm tam yên, tôi mới viết được thư cho bà.

Bà tính vừa từ trên toa xe hỏa hạng nhất bước xuống, người ta đã đến đón rước rồi lôi đi dự tiệc. Tôi chả nói cho bà biết tên người ấy đâu, sợ đàn bà bép sép rồi tôi mang điều.

Chén xong rồi xuống cô đầu Khâm thiên. Bà đừng ghen vô lý nhé. Mình làm nên quan nghị thì cũng phải biết ăn biết chơi một tí. Đấy là xem ông nghị Luận ông ấy già hơn tôi đến mười tuổi, thế mà ông ấy cũng bắt được phải ăn chơi đấy, nào cạo răng trắng, nào ăn mặc tây, nào học nhảy đầm.

Ô, nhảy đầm, bây giờ thì ở Hà-nội ai ai cũng biết nhảy đầm, bà ạ. Nhà chị đốc Sao, năm ngoái tôi đến, nghĩa là người ta mời tôi đến, hì còn hát còn xướng, chứ năm nay thì chỉ có mỗi một thứ nhảy. Trông hay quá, mà rơ quá, bà ạ. Nhất ngắm ông Luận phục phịch ôm một cô bé nhỏ xinh xắn, ăn mặc lòe loẹt mà quay, mà ưỡn eo bước lên bước xuống thì thánh cũng không nhịn cười được. Hẳn bà cũng thừa hiểu rằng chả khi nào tôi lại chịu chơi cái trò thương luận bại lý ấy. Mình phải nhớ rằng mình là quan nghị thay quyền nhà nước để bảo ban dân trong mấy phủ huyện chứ có phải bé nhỏ gì đâu.

Nhất là năm nay mình lại được nhà nước trọng vọng một cách đặc biệt. Bà có biết nhà nước đón tiếp chúng tôi long trọng đến bực nào không? Nhà nước mở chợ phiên ra cho chúng tôi xem.

Giời ơi! chợ phiên Hà-nội to lắm, đẹp lắm, nhiều trò lạ lắm. Có hàng vạn người đến họp. Nhưng họ đều phải chờ quan Thống với các quan nghị đến trước đã, rồi mới được theo vào sau. Đấy, bà coi, người ta quý mình như giời! Ông thượng tính mình thử lò rò đến chợ phiên xem có phải vào sau mình không nào!

Tôi cùng quan Thống với cả quan Toàn quyền đi quanh một vòng chợ phiên. Đến một hàng nước có các cô gái quê xinh xẻo bưng cơi giầu ra mời. Tôi vào hàng hút một điếu thuốc lào, quan Thống cũng bắt chước hút một điếu, rồi cười bảo tôi: « thuốc khá đấy chứ! »

Rồi chúng tôi lên động thiên thai thăm các cô Lô. Chả hiểu sao người ta lại gọi những cô ấy là cô Lô. Ý chừng người ta hiểu ngầm câu: « cô lô cô lốc ». Họ cũng khá đẹp, nhưng ăn mặc lố lăng quá; giá gọi là cô « lố » thì phải.

Thế là viện nghỉ hai ngày rưỡi để đi xem chợ phiên. Mãi thứ hai mới lại họp. Nhưng được cái bao nhiêu việc cần, đã làm xong cả từ hôm thứ năm trước rồi, như bầu nghị trưởng, phó nghị trưởng với các chức vị khác trong viện. Thành thử giờ mình đến viện cũng chả có việc gì mà làm nữa. Nghe họ bàn suông lắm cũng chán.

Như sáng hôm thứ hai, viện bàn về đê điều, làm tôi suýt buồn ngủ. Người thì bàn phá đê, người thì bàn cứ để đê. Bà tính ruộng của nhà ta ở vùng bể thì dù phá đê hay để đê cũng chẳng lụt được, phỏng có hại có lợi gì mà bàn cho mỏi miệng.

Về việc học, việc y tế cũng vậy. Chỉ có sáng hôm nay bàn về thuế thân là kịch liệt. Ông Đỗ-thúc-Phách nói cũng nghe được. Ông ấy cãi bướng đáo để. Mà cãi là phải. Đánh thuế đánh má thì cũng phải vừa vừa, còn để cho người ta làm người ta ăn nữa chứ!

Thôi, thư sau tôi sẽ viết dài hơn. Bây giờ thì tôi còn bận ra viện. Chiều hôm nay bàn về những đơn thỉnh cầu, sẽ vui lắm. Tôi đã làm đơn thỉnh cầu rồi. Bà cứ yên lòng, thế nào sang năm con đường từ làng ta ra tỉnh cũng sẽ được nhà nước rải đá.

NHỊ LINH

CẨM NANG

(Tiếp theo trang 955)

H — *Thế rồi làm gì cho đến ngày viện họp?*

Đ — Thế rồi không làm gì cả, nhưng muốn cho công bằng, phải nói rằng ông sở-dĩ không làm việc gì cả là bởi không có việc gì mà làm.

H — *Việc trước nhất của ông nghị khi lên tới Hà-nội là việc gì?*

Đ — Là việc đi trình giấy để lấy tiền phụ cấp, nghe ngóng để xem khóa này ai ra làm viện trưởng, để định sẵn cái kế hoạch hành động và cái phương châm xử thế của mình.

H — *Buổi sáng hôm viện họp đến để làm gì?*

Đ — Để gần gụi các quý quan, để nghe quan Thống diễn thuyết, để các nhà báo chụp hình và cốt nhất để tỏ ra mình chăm chỉ làm việc nước.

H — *Công việc ông nghị có gì?*

Đ — Công việc ông nghị là có mặt ở viện, có bỏ phiếu bầu, có đứng lên rồi lại ngồi xuống, có muốn nói rồi lại thôi.

H — *Còn gì nữa?*

Đ — Còn bầu ông nghị trưởng, bầu ông phó nghị trưởng, bầu ông đại biểu đi đại hội đồng kinh-tế, bầu ban thường trực, bầu các tiểu ban; còn ngáp dài, còn ngủ gật, còn vươn vai và còn ruồi chân.

H — *Ăn nói trong viện phải thế nào?*

Đ — Phải « bẩm quan đồng lý », « thưa ông nghị trưởng » « trình các bạn đồng viện »; phải nói: « tôi xin nói », « tôi xin cử », « tôi xin ứng cử », « tôi xin giới thiệu ».

H — *Quan đồng lý làm gì?*

Đ — Quan đồng lý dậy rằng...

H — *Ông viện trưởng làm gì?*

Đ — Ông viện trưởng bảo rằng...

H — *Trong 8 ngày viện họp ông nghị làm gì?*

Đ — Chất vấn đề quan chính phủ trả lời, bàn cãi để cho có chuyện, vấn đề này, vấn đề khác để cho quan trọng, việc nọ việc kia để cho liên miên.

H — *Còn làm gì nữa?*

Đ — Còn thỉnh cầu, thỉnh cầu và thỉnh cầu.

H — *Hôm thứ 8 viện họp để làm gì?*

Đ — Hôm thứ 8 viện họp để giải tán.

H — *Cảm tưởng ông nghị lúc bấy giờ thế nào?*

Đ — Cảm tưởng ông nghị bấy giờ là một cái cảm tưởng rất lạc quan. Ông có cái tự kiêu của người đã làm xong việc nước, cái tự hào của người đã giúp ích dân đen, cái khoan khoái của người đã làm xong bổn phận, cái mãn nguyện của người đã đủ ăn chơi và cái sung sướng khi thấy món tiền phụ cấp còn nguyên vẹn.

H — *Trên chuyến tầu về, ông nghị nghĩ ngợi gì?*

Đ — Trên chuyến tầu về, ông nghị không nghĩ ngợi gì cả, vì ông còn bận ngủ. Tám ngày làm việc nước việc dân đã khiến cho ông không được chợp mắt tí nào.

H — *Về đến nhà, ông nghị làm gì?*

Đ — Về đến nhà, ông nghị sợ vợ, đỡ con, quát đầy tớ, mắng người vay nợ, uống rượu tỳ và ăn thịt bò tái chấm tương.

■

Cẩm nang của ông nghị chính phủ biếu

H — *Ông ra nghị viện làm gì?*

Đ — Tôi có ra đâu, chính phủ cử tôi ra đấy.

H — *Ông đến viện làm gì?*

Đ — Tôi có đến đâu, người ta bảo tôi đến đấy.

H — *Quyền hạn ông có những gì?*

Đ — Quyền hạn của tôi là không được chất vấn, không được tranh luận, không được trái ý chính phủ.

H — *Thế ông được những gì?*

Đ — Được nghe diễn thuyết, được dự tiệc, được mề đay, kim khánh.

H — *Châm ngôn của ông là gì?*

Đ — Châm ngôn của tôi là: bảo sao nghe vậy, mười tám cũng ừ, mười tư cũng gật.

Thạch Lam

PHUC-LOI

AVENUE PAUL DOUMER, HAIPHONG

Articles de Nouveauté
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie — Cravates
Chapeaux Feutres

SACS POUR DAMES & DEMOISELLES

Các Ngài mua buôn hay mua lẻ các thứ **pull'over, maillot, chemisette v. v.,** xin đòi cho được áo có dấu hiệu **CéCé** mấy thật là hàng tốt vì những áo **CéCé** làm tại chính hiệu dệt **CỰ CHUNG,** một hiệu có tiếng lạ làm hàng kỹ và tốt

CỰ CHUNG

100, Rue du Coton — HANOI

ĐỒNG BỆNH

HÀI KỊCH BA HỒI MỘT CẢNH của KHÁI-HƯNG

(Tiếp theo và hết)

BÀ ĐÁN — Hừ ! Chẳng có lý nào bác ấy trẻ con đến thế. Để tôi lại chơi đằng bác nghị tôi hỏi xem chứ lị !

ÔNG ĐÁN, *vùng vằng* — Còn hỏi gì nữa ! Hỏi thêm xấu mặt.

BÀ ĐÁN — Được, ông cứ để mặc tôi. Phải hỏi cho ra nhẽ chứ người ta làm thế nào mình cũng cúi đầu mà chịu hay sao ?

ÔNG ĐÁN, *thở dài* — Thôi, tôi xin bà đừng lý sự nữa ! *(đã những mảnh lọ sứ vỡ)*.

BÀ ĐÁN — Ô hay ! ông cáu gì với tôi ?

ÔNG ĐÁN — Tôi cáu đấy *(ném chén)*. Tôi cáu đấy *(ném đĩa)*. Tôi cáu đấy, bà biết chưa ? *(ném chén)*.

BÀ ĐÁN — Ô hay ! ô hay !... Thôi, ông này điên thực rồi.

Bà Đán ra

LỚP VI

ÔNG ĐÁN rồi HƯƠNG

ÔNG ĐÁN, *chắp tay sau lưng nện bước đi đi lại lại trong phòng* — Hừ ! nhân tình thế thái ! *(dừng lại suy nghĩ)*. Hay ông ấy chưa khỏi hẳn. Ừ, có lẽ lúc đó, ông ta lên cơn điên *(lại đi)*.

Hương vào

HƯƠNG, *tươi cười* — Bẩm thầy Lan nói cũng bằng lòng ngày ấy *(ông Đán dừng lại trân trân nhìn Hương)*. Vậy chỉ còn đúng hai tuần lễ nữa thôi.

ÔNG ĐÁN, *cười chua chát*—Nhưng bác nghị lại không bằng lòng.

HƯƠNG — Không sao.

ÔNG ĐÁN, *trợn mắt nhìn con tỏ vẻ kinh ngạc* — Không sao ?

HƯƠNG — Vâng, không hề gì. Bác nghị đã bảo chúng con rằng chúng con và thầy me chọn ngày nào thì hai bác cũng bằng lòng ngày ấy. Bẩm, bác nghị chiều Lan lắm ạ.

ÔNG ĐÁN — Bác nghị bảo mày bao giờ thế ?

HƯƠNG — Bẩm thầy, mới hôm qua ạ.

ÔNG ĐÁN, *cười* — Ha ha ha ! Thế thì bác ấy không bằng lòng nữa đâu, hôm nay bác ấy không bằng lòng nữa.

HƯƠNG — Bẩm cũng không hề gì

ÔNG ĐÁN, *trợn mắt* — Không hề gì ? Mày bảo không hề gì à ?

HƯƠNG — Vâng, bác nghị chẳng bằng lòng thì chọn ngày khác.

ÔNG ĐÁN *thét* — Chọn người khác Giời ơi ! thế ra mày chỉ nghĩ đến mày thôi. Không lấy người này, mày lấy người khác, phải không ? *(Hương ngơ ngác không hiểu)* Mày phải biết tao tốn công, tốn sức, bầy mưu, lập mẹo khó khăn biết bao mới hỏi được con bác nghị cho mày. Chỉ vì !.. Giời ơi ! chỉ vì ! Bây giờ mày chỉ nghĩ đến mày, mày không cần gì đến tao nữa, phải không ? Tao có bị khánh kiệt tài sản, cái mỏ của tao có bị tịch biên, điều đó mày có kể vào đâu... Bây giờ mày là ông cử rồi...

HƯƠNG, *sợ hãi* — Ô hay ! bẩm thầy...

ÔNG ĐÁN — thì lấy đâu không đắt vợ. Nhưng mày phải biết tao không nuôi cho mày ăn học, tao không...

HƯƠNG — Ô hay, sao thầy...

ÔNG ĐÁN — Tao không cho mày sang du học bên Pháp thì mày đỗ sao được cái bằng cử nhân ? Bây giờ mày làm nên mày định... khinh tao.

HƯƠNG — Ô hay, bẩm thầy, con có dám nói gì đâu ?

Lan vào

LỚP VII

Thêm Lan

LAN, *khóc nấc chạy vội vào* — Lạy bác ạ. Bác cứu con với, bác cứu chúng con với !

HƯƠNG, *kinh hoảng* — Cái gì thế, em ?

LAN — Bác có cách nào cứu giúp chúng con...

ÔNG ĐÁN *mỉm cười gượng* — Có điều gì thế, chị Lan ?

LAN, *liếc nhìn Hương* — Thưa bác ..

HƯƠNG — Có điều gì thế, Lan ?

LAN — Thầy em không bằng lòng...

HƯƠNG, *cười* — Tưởng cái gì ! *(ông Đán và Lan cùng trố mắt nhìn Hương)* Nếu chỉ có thế thì không cần, Lan ạ.

LAN — Chỉ có thế ?

ÔNG ĐÁN — Chỉ có thế ?

HƯƠNG — Anh vừa nói với thầy anh xong, rằng nếu bác không bằng lòng ngày ấy thì mình chọn ngày khác ?

LAN và ÔNG ĐÁN — Chọn ngày khác.

HƯƠNG — Vâng, chọn ngày khác. Chiều thầy một tí, Lan ạ.

LAN — Chiều thầy ? Thế ra anh không yêu em nữa ?

HƯƠNG, *cười* — Em rõ lẩn thẩn !... Em không thích kéo dài cái thời kỳ *fiançailles* ra ư ?

LAN, *ngơ ngác* — Thời kỳ *fiançailles* ? Thế ra Hương chưa hiểu gì

PÉTROMAX RAPID

Đèn MANCHON kiểu mới rất tối tân

Mới phát minh tại bên ĐỨC

PÉTROMAX - RAPID N° 827 - 828 - 829

SÔNG BẰNG DẦU LỬA

ĐỐT BẰNG DẦU LỬA,

Không cần phải dùng alcool mà sông như mấy kiểu đèn xưa. Cách đốt rất mau chóng lẹ làng, mỗi lần đốt, đã có sẵn đồng hồ, coi theo số mà bơm cho tới đúng chữ, khi bơm sông, mở khóa nơi ống hơi, chích cây quẹt vô chỗ sì hơi là ngọn lửa bắt sông lên một cách rất mạnh, không đầy một phút đồng hồ là đã có đủ sức nóng, tức thì mở khóa dầu là tự nhiên ngọn lửa đèn manchon bắt cháy sáng ngay. Chỉ trong một phút đồng hồ là đốt song cây đèn một cách mau lẹ, không sợ chục chặc khó khăn điều gì cả. Thật là một kiểu đèn vô cùng tiện lợi, chẳng còn thứ nào sánh kịp. PÉTROMAX RAPID là một kiểu đèn rất lịch sự chắc chắn, máy móc đơn sơ, giản dị, không sao dặc cho đặng mưa gió, ai sài rồi cũng đều khen ngợi vô cùng. Đèn PÉTROMAX RAPID có bảo kiết luôn luôn.

N° 827 — 300 Bougies,
1 litre dầu đốt đặng 18 giờ

N° 828 — 200 Bougies,
1 litre dầu đốt đặng 12 giờ

N° 829 — 100 Bougies
1 lít dầu đốt đặng 10 giờ

Đại-lý độc quyền xứ Đông-Dương :

Établissements ĐẠI - ÍCH

Chuyên môn bán đủ kiểu manchon và đồ phụ tùng các hiệu đèn, v. v.

N-29 Bd Tổng Đốc Phương CHOLON. Cochinchine

tốt cả. Thầy em không bằng lòng cho chúng ta lấy nhau kia mà !

Hương tái người, suýt ngất, phải ngồi vội xuống ghế.

ÔNG ĐÁN, *nhại Hương* — Không sao ! không hề gì.

LAN — Bác thương chúng con. Thầy cứu chúng con. Chúng con không thể không lấy nhau được.

ÔNG ĐÁN, *mỉm cười* — Thế à ? *(sẽ gật)* Nếu vậy, để rồi... *(Thong thả mở cửa ra phố).*

LỚP VIII

HƯƠNG, LAN

Hương và Lan nhìn nhau hồi lâu, yên lặng.

LAN, *thở dài* — Em chết mất.

HƯƠNG, *thở dài* — Anh cũng vậy.

Hai người lại yên lặng nhìn nhau.

LAN, *thong thả* — Em lo lắm, anh ạ.

HƯƠNG — Anh cũng thế.

LAN — Ngay ban nãy em đã nghĩ đến điều ấy... Anh ạ, thầy em sang đây, đưa tiền cho thằng Sùng đi mua thuốc, rồi ngồi chờ... Vậy trong lúc chúng ta nói chuyện...

HƯƠNG, *sợ hãi* — Trời ơi ! chết chửa ! trong lúc anh thuật câu chuyện bí-mật...

LAN — Chính thế.

HƯƠNG — Có lẽ bác nghe thấy cả rồi.

LAN — Em cũng tưởng thế...

HƯƠNG — Nhưng lúc bấy giờ bác ngồi chỗ nào ?

LAN — Nào em biết ! Thì em cũng đoán thế.

Một phút yên lặng.

LAN, *đứng dậy* — Thôi, em về.

HƯƠNG, *buồn rầu* — Vậy em định sao ?

LAN — Em định chết.

HƯƠNG, *cảm động* — Nhưng bác bảo em sao ?

LAN — Thầy em bảo em không thể lấy anh được. Em khóc, em kêu van, thầy em cũng mặc. Me em nói hộ, thầy em cũng mặc. Em vội vàng chạy ngay sang đây... Không biết bác nói thì thầy em có chuyển lòng không ?

HƯƠNG, *ngẫm nghĩ* — Hay bác vẫn chưa khỏi bệnh *neurasthénie* ?

LAN — Không phải. Thầy em thực khỏi rồi. *(suy nghĩ)* Em chỉ ngờ thầy em đã nghe lỏm được câu chuyện bí-mật của anh.

HƯƠNG — Hay chúng ta cùng đến tha thiết, khẩn khoản kêu van xem thầy có nghĩ lại mà thương không ?

LAN — Thử xem. Thầy em cương quyết lắm cơ đấy... Nhưng được, cứ thử xem.

HƯƠNG — Vậy đi nhé ? *(gọi)* Sùng !

Sùng vào.

LỚP IX

Thêm SÙNG

SÙNG — Dạ.

HƯƠNG — Trông nhà nhé !

SÙNG — Vâng.

LAN — Bàn nãy, lúc anh đi mua thuốc...

HƯƠNG — Thì cụ nghị ngồi chờ ở đây ?

SÙNG — Vâng.

HƯƠNG — Thế lúc mua thuốc về ?

SÙNG — Bẩm... thì cậu với cô ngồi nói chuyện ở đây.

HƯƠNG — Lúc ấy cụ nghị đâu ?

SÙNG — Bẩm, con cũng không biết.

HƯƠNG — Lúc chúng tao đi rồi thì mày có thấy cụ ở đây không ?

SÙNG — Bẩm có.

LAN, *sợ hãi, kêu rú lên* — Có ?

SÙNG — Bẩm vâng, có. Một lát sau cơ. Vì lúc cụ về, con mới nghe thấy hai cụ nói chuyện, rồi cụ nhà đập lọ, đập chóe...

HƯƠNG — Thôi, đích rồi ! *(với vàng cùng Lan mở cửa ra phố).*

Hương, Lan ra.

LỚP X

SÙNG rồi ÔNG ĐÁN

SÙNG, *ngây người nhìn theo* — Quái, dễ thường... điên cả chăng ? Lại động mồ, động mả gì đây hẳn thôi... Ông bà mà không lễ bái, không chay đất chay cát thì còn là không yên.

Ông Đán ở ngoài về ấy mạnh cửa đi vào. Đầu ông không mũ, tóc rối tung, hai mắt đỏ hoe, quần áo nát và lấm...

ÔNG ĐÁN, *thét* — Ai đấy ?

SÙNG — Giời ơi ! ông lại làm sao thế này ?

ÔNG ĐÁN, *đi đi lại lại, cười the thé* — Sùng ! tao lại vừa nghĩ ra một mưu khác rồi. Thần tình lắm ! thần tình lắm ! thần tình lắm cơ, mày ạ. Ha ha ha ! chuyến này thì ông ta thế nào cũng mắc. Mày có tin rằng ông ta mắc không ?

SÙNG, *sợ hãi* — Bẩm, có ạ.

ÔNG ĐÁN — Bà đâu ?

SÙNG — Bẩm ông, bà con để sang cụ nghị.

ÔNG ĐÁN — Vậy đi tìm bà về ngay, nói có việc cần lắm nhé.

SÙNG — Vâng ạ. *(đi ra phía cửa)*

ÔNG ĐÁN — Sùng ! thần tình lắm, mày ạ. Tao không ngờ... Mưu này thì thánh cũng mắc. Thôi, mày đi.

SÙNG — Vâng.

Sùng vào

LỚP XI

ÔNG ĐÁN, rồi THỤC

ÔNG ĐÁN, *bước mạnh* — Thánh cũng phải mắc... Có chạy đi đằng giời ! mưu này mà thành thì chỉ mai xong... Mai trả hết công nợ cũng nên... Ha ha ha ha ! *(gọi)* Hương ! Hương ! Hương đâu ?

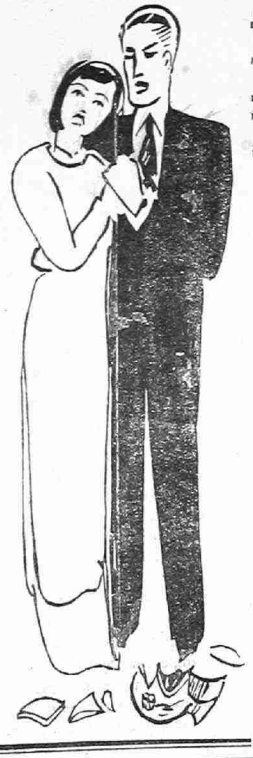

THỤC, *chạy vào* — Bẩm ông, cậu con không có nhà ạ.

ÔNG ĐÁN — Thục !

THỤC — Dạ.

ÔNG ĐÁN — Tao nghĩ ra một mưu thần tình lắm. Thế nào ông ta cũng mắc. Có chạy đi đằng giời cho thoát. Nhưng bà đi đâu ? Sao mãi không thấy về ? Đi tìm bà về ngay cho tao.

THỤC — Vâng.

Thục ra.

LỚP XII

ÔNG ĐÁN rồi BÀ ĐÁN

ÔNG ĐÁN, *vẫn bước mạnh đi lại trong phòng* — Sướng quá ! Rõ tự nhiên mình nghĩ ngay ra được... Có chạy đằng giời cho thoát, bác nghị ạ.

Bà Đán chạy vội vào.

BÀ ĐÁN — Ông, ông sao thế ? Bác nghị bác ấy đùa ông đấy mà !

ÔNG ĐÁN, *dừng dừng lại, ngắm người ra* — Đùa ? Đùa gì ?

BÀ ĐÁN — Tôi vừa ở đằng bác nghị về. Bác ấy bảo bác ấy đùa ông một tí thế thôi.

ÔNG ĐÁN — Giời ôi ! đùa cái gì mới được chứ ?

BÀ ĐÁN — Bác ấy bảo bác ấy không bằng lòng gả cái Lan cho thằng cử nhà ta.

ÔNG ĐÁN — Ừ ! thế mà bà cho là đùa đấy ?

BÀ ĐÁN — Nhưng bác ấy bằng lòng gả kia mà. Cả bác giai, bác gái, với thằng Hương, cái Lan sắp đến cả đây bây giờ... Tôi cười thắt cả ruột vì câu chuyện.

ÔNG ĐÁN, *ngây người ra* — Thế ra mưu của tôi không dùng đến à ?

BÀ ĐÁN, *ngơ ngác* — Mưu gì ?

ÔNG ĐÁN — Bác nghị khả ố thực ! *(suy nghĩ)* Giời ơi ! thế này thì tôi đến chết mất *(với cái lọ ném xuống đất)* giời ơi ! họ đồng lòng với nhau, họ phản tôi, họ trêu tức cho tôi chết, giời ơi là giời !

BÀ ĐÁN — Giời ơi !

ÔNG ĐÁN, *vớ cái lọ khác đập* — Trêu tức này !

Ông Yến, Hương, Lan, Thục, Sùng cùng kéo vào, trong khi ông Đán vẫn đập.

Màn hạ thực mau

HẾT

Khái-Hưng

SÂM NHUNG BÁCH BỔ

Đàn ông tinh khí loãng, dương sự kém, đàn bà kinh nguyệt không đều, máu sấu, là những hiện trạng của sự suy nhược trong thân thể mà nguyên nhân là tại thận hư và bộ máy sinh dục có bệnh, nên đàn bà thì noãn sào không sinh ra được noãn-châu để khai thông kinh huyết, đàn ông thì dịch hoàn không chế tạo ra được tinh khí (dương không cường, nên đã có vị bác học tìm ra phép tiếp hạch của loài vật cải lão hoàn đồng cho người ta. Phương thuốc **Sâm nhung bách bổ** của nhà thuốc **HỒNG KHÊ** này lấy tinh chất ở sinh-dục-hạch của các loài vật rất mạnh chế luyện với sâm nhung và các vị thuốc linh nghiệm, nên uống vào nó dẫn ngay đến bộ máy sinh-dục của người ta làm cho trẻ lại khỏe ra như người được tiếp hạch. Đàn ông thì trắng dương và tinh khí đặc, đàn bà điều kinh và huyết tố khỏi được tất cả các bệnh do thận hư mà sinh ra khỏi được các bệnh bởi kinh nguyệt bất điều mà có. Thật là một thứ thuốc bổ xưa nay chưa từng có. Thuốc bổ ngày kiến hiệu ngày có thể trông thấy được, vì chỉ dùng hết một hộp đã thấy tinh đặc và kiên, huyết tốt và kinh điều ăn ngon miệng, ngủ yên đặc và tinh thần minh mẫn sẵng khái lạ thường.

Mỗi hộp giá 1p.00. Đàn ông dùng thứ bao sáp vàng ; đàn bà dùng thứ bao sáp trắng, cách dùng thuốc có nói rõ trong đơn ở hộp thuốc.

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ SỐ 30

Vì đi lại với người có bệnh lậu bị lây. Có khi tại mình rượu say quá, nhọc mệt quá, hay là tại người đàn bà có bệnh khí hư, có kinh nguyệt mà mình mắc bệnh đau lậu, ở trong đường tiểu tiện có mủ chảy ra, có người đi tiểu tức buốt, có người bị sưng lên, có khi ra máu nữa, lại có người không sao cả, chỉ thấy có tí mủ chảy ra thôi, không cứ mới mắc hay đã lâu dùng thuốc lậu Hồng-Khê số 30 đều khỏi cả, nhẹ chỉ vài hộp là khỏi rứt. Thuốc dễ uống không công phạt, đi làm việc như thường, không hại sinh dục, không phạm thai, đàn bà chửa, có bệnh dùng cũng khỏi. Mỗi hộp giá 0p60.

Bệnh giang-mai, phá lở phát ngoài, đau sương rật thịt, ủ tai mờ mắt phát may đay ra mào gà hoa khế uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 nhẹ chỉ 2 hộp khỏi hẳn. Bệnh dù nguy hiểm đến đâu cũng có thể cải tử hồi sinh được. Không hại sinh dục, không công phạt, uống thuốc đi làm việc như thường. Bị bệnh Hạ-cam (chancre mou) chỉ lở ở chỗ hiểm không thôi, uống thuốc này càng mau khỏi. Mỗi hộp giá 0p60.

THOÁT LY

TRUYỆN DÀI của KHÁI-HƯNG

(*Tiếp theo*)

THẤY mọi người yên lặng, vẻ mặt buồn rầu, bà y sĩ vội ngừng tiếng cười lại, tiếng cười réo như giòng suối chảy trong khe núi đá.

Bà ta vốn rất thông minh thoáng hiểu ngay rằng mình đương đứng trước một sự đau đớn. Liền ghé tai thì thầm hỏi bà phủ :

— Sao thế ?... Cái gì thế ?

Bà kia cũng thì thầm đáp lại :

— Bà phán vừa bỏ mất người con rể thứ hai,

— Chồng cô Hồng ấy chứ gì ?

— Chính phải đấy.

— Ồ ! tưởng gì !

Bà đốc lại vui vẻ cười tiếp. Bà chơi thân với bà phán nên việc gia-đình bạn bà biết rõ như việc nhà. Hơn thế, mỗi khi bạn có điều gì khó xử với chồng, với con vẫn sang vấn kế bà, coi bà như quân sư vậy.

Bà là con một ông phủ về hưu, ăn chơi từ thủa trẻ, khi ấy bọn phụ nữ còn chưa dám coi thường dư luận, tuy là một thứ dư luận già cỗi, thiên lệch.

Mới mười tám tuổi, bà đã mạnh bạo vấn tóc trần, rẽ đường ngôi lệch, cùng bạn trai đi rong ngoài phố. Thời mười lăm mười sáu năm về trước, người ta cho thế là táo tợn lắm. Và người ta nhao nhao lên công kích bà trên hết các báo chí.

Ngày nay, trong câu chuyện thù tiếp, bà thường thản nhiên thuật lại những bài đại luận dây tư tưởng đạo-đức ấy. Rồi bà cười một cách rất ngạo mạn.

Bà có đủ các lối cười, tùy dịp, tùy trường hợp đem ra dùng, hoặc cười vui, hoặc cười buồn, hoặc cười an ủi, hoặc cười trêu tức. Lần này thì cái cười của bà rất mỉa mai, như muốn bảo mọi người : « rõ khéo rỡ trò hề ! »

Bà tiếp luôn một câu để giải nghĩa cái cười của mình :

— Nó chết thì mặc nó, việc gì mà buồn ! Nó mới hỏi chứ đã cưới xin dâu mà là rể là con. Nó chết đã có thằng khác giỗ gấp mười đến hỏi.

Rồi bà gọi :

— Sửu, chia bài ra mày !

Rồi bà lại cười, làm cho mọi người cũng lơ đãng cười theo và quên bẵng cái tin buồn.

— Mời bà lớn ngồi lên cho.

Bà phán hai, ba lần mời mọc mà bà phủ vẫn không chịu bước lên sập, nói xin ngồi ghế cho đỡ mỏi. Bà phủ là con nhà thế phiệt, lấy chồng con nhà giòng dõi nên bà đã quen với cái lễ phép quá câu nệ đủ khi đối đãi những người ngang hàng hay bề dưới.

Tuy thế mà bà ta vẫn hách, cái hách dịch lề lối của một bậc mạnh phụ. Hồi ông phán Trinh mới dồi về Ninh giang, bà khinh bỉ bà phán là lẽ mọn, không thèm đi lại chơi bời, với ông phủ khuyên thế nào cũng không được. Bà bảo chồng :

— Đến vợ lẽ ông tuần tôi còn chả thèm chơi với nữa là vợ lẽ ông phán. .

Nhưng sau thấy nhiều sự rất khó chịu xảy ra cho bà và cho chồng bà, bà phải tự hạ làm quen với người đàn bà đáng ghét ấy vậy.

Bà phán đi đâu cũng kể xấu bà, và chồng bà. Có khi bà ta bỏ hẳn ra một ngày để đi rắt rác khắp các nơi một tin đồn phao về những việc không hay mới xảy ra trong nhà bà phủ. Bà này cũng dảo để lắm, nghe người ta thuật lại, chỉ cười và nói nhiếc gửi lại :

— Các bà tính, bạng vợ lẽ vợ mọn, vợ theo vợ đòi thì họ còn ưa sao được tôi. Những cô hầu của cụ tôi cũng vậy, các cô ấy ghét tôi lắm.

Bà cười xào nói tiếp :

— Ghét nhưng mà sợ.

Không biết bà phán Trinh có sợ bà không, nhưng chẳng bao lâu thì chính bà phải sợ bà ta. Bà ta xui xiểm chồng, bắt ép chồng nói xấu ông phủ với ông đại lý mà bà biết là một người rất đa nghi và rất thích ăn lễ .. Ông phán nghe theo, rồi thuật lại với ông đại một câu phàn nàn bổn xược của ông phủ. Ông đại báo thù lại liền, và lớn tiếng cự ông phủ ở trước mặt dân sự đông đúc.

Một chuyện nhỏ mọn ấy đủ khiến bà phủ hiểu rõ tình thế gay go và nhanh nhẹn hạ cờ hàng. Ngay chiều hôm ấy, bà đến chơi nhà bà phán, rồi đánh tổ tôm cho tới hai giờ sáng. Sự giao du của hai nhà đã bắt đầu và chẳng bao lâu trở nên mật thiết, mật thiết đến nỗi nhiều người ở Ninh-giang đồn rằng bà phủ sắp hỏi cô Lan cho cậu hai, sinh viên lớp nhất trường trung học Pháp.

— Thế nào, bà lớn nhất định ngồi ghế ? Vậy tôi xin vô phép hai bà với hai ngài nhé.

Vừa nói, bà đốc vừa cúi xuống tháo quai dép rồi bước lên ngồi xếp bằng tựa lưng vào tủ chè :

— Còn ai ngồi sập nữa ?

— Thôi, xin mời bà phán.

— Ấy, ai lại thế, tiền khách hậu chủ chứ lị. Xin mời quan lớn !

— Thì xin vâng.

Bà phủ đứng dậy đổi chỗ với bà phán, và nói :

— Vợ chồng ngồi liền cánh nhau không tiện.

— Vẽ. Dễ thông lưng được đấy mà sợ ! . . . Hay bà đổi với ông chủ xã Xệ ? Phải đấy, để ông ấy ngồi dưới cánh tôi, tôi chèn cho không có ông ấy ù dữ quá.

— Chà ! bà đốc thì cũng chẳng kém gì bà ! Vâng thì đổi.

Ông chủ giày thép bệ vệ, đi lắc la lắc lư, cái mặt núng nính những thịt. Ông béo lắm, nên ở Ninh-giang người ta thường gọi đùa ông là ông chủ « Xã-Xệ ». Những kẻ ghét ông, lại gọi ông là ông chủ « lợn ỷ » nữa.

Tuy thế, mà người ta vẫn sợ ông, coi ông như một ông thanh tra mật thám vậy. Thực ra, người ta chỉ biết rõ có một điều : ông chơi thân với quan đại lắm, chẳng ngày nào không vài lần gọi điện thoại vào tòa, và chẳng mấy chủ nhật không đến chơi nhà riêng quan đại.

Có tin đồn khắp Ninh-giang rằng ông ta thường bóc thư ra xem để tìm những kẻ phản đối chính phủ mà ghi tên vào « sổ đen », rằng cái bằng thống kê ấy đã dài lắm rồi và ít ai ở hạt Ninh-giang là không dính líu vào đó. (*Còn nữa*)

Khái-Hưng

Đất bán chia từng lô tùy người mua.

5054 m² đất cao ở giữa hai con đường số 155 và 165 gần (*Institut Pasteur*).

790 m² đất cao ở con đường 155 trước vườn hoa.

1500 m² đất hồ ở giữa hai con đường Mon grand và 170.

Đồn điền 500 mẫu có núi đá bao bọc nuôi trâu bò rất kín (*ở cánh Ninh-Bình 10 cây số*).

Hỏi tại : VẠN-HOA 8 phố Hàng Ngang Hanoi
Me DEROCHE Quản-Lý vân khẽ
3 phố Trường Thi Hanoi
Mr THÂN 90 phố LÊ-Lợi Hanoi.

ÔNG NGHỊ và CÁI BÓNG

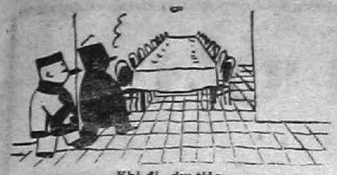

Khi đi dự tiệc

Khi vào có đầu

Và khi vào viện

TIN VẮT VẢNH

BÊN PHÁP, mỗi khi trong viện sốt nổi tranh biện, người ta gọi viện sốt rét.

Bên ta không bao giờ thế.

Viện không sốt

Chỉ rét thôi.

•

Tôi đang ngồi ở chỗ rành riêng cho các nhà báo trong... trong... trong... Nghị viện.

Trước mặt tôi là các ông nghị. « Bằng xương và bằng thịt », như lối nói của tây.

Có đủ các chứng cớ để chứng rõ điều ấy.

Vậy mà tôi không tin.

•

Nghị viện ? Viện dân biểu ? Cái lớp học trò kia ấy à ?

Chỉ nói ngoa thôi !

•

Bùa nghỉ trưởng.

Rồi bùa phó nghị trưởng.

Ồn ào, nhộn nhạo, chuông rung : kịch liệt.

Lấy cái về hoạt động ấy, cả đến ông... dán-bán-vải-biểu-Ích-Thành cũng ngành đông ngành tây, nói, hỏi, và đáp.

Con cóc mở mồm.

•

Cái hại tìm dần :

« Hôm ấy tôi trông thấy Ích Thành Một người vẻ mặt rất .. thông minh».

Cho nên tôi chả đời nào thèm làm thi sĩ.

— Ông Linh, ông Linh, ông Linh đâu ! lên bỏ phiếu.

— Ông Linh !

— Ong Linh ơi ! ông Linh ơi !

Có lẽ ông ta về rồi.

Không ! ông ngủ ở một góc : người la vừa đánh thức xong.

•

Bỏ hộ những bàn tay thủ vào bọc kia ra ! hỡi các cụ chánh phó (lồng) chi nhân dán đại biểu !

•

Ong Lệ-Thần chinh-phủ-biểu Trần trọng Kim, ngồi ở bàn đầu kia, bao giờ cũng « vắng mặt » trong viện.

Đó là một cách nói.

Vì ông vẫn ở trong viện kia mà !

Lúc viện ồn ào nhất là lúc ông yên lặng một cách chán chường. Ong giở tờ báo Volonté ra đọc những quảng-cáo.

•

Một vấn đề quan trọng trong nghị viện :

— Anh có biết tại sao ông Trần-trọng Kim lại chú thích và in cuốn truyện Thúy Kiều không ?

— Vì tác giả « Nho giáo » yêu vận chương Kiều.

— Không, vì ông Trần yêu...Kiều.

— ?

— Vì trong truyện Kiều, Kim Trọng, là người yêu nàng Kiều. Trọng. Kim chỉ là Kim Trọng lộn ngược.

•

Ong Đỗ (chính-) phủ-hàm có bộ râu để làm việc Viện.

Ong ấy vuốt nó hoài. Vuốt theo điệu valse quay cuồng, theo điệu tango khiêu khích, hay theo điệu fox, nhi nhảnh.

Tùy từng lúc ông uể oải hay sốt sắng nghỉ tới . dân dân ơi.

Lêta

Trinh thám (bá láp) trong viện

(Trích trong cuốn sổ tay của Lê Phong)

NHỮNG ô tô đỗ chung quanh nhà Khai Trí.

Lạ lắm. Sự hoạt động của cái nhà lạnh lẽo âm thầm này đáng để cho người ta bàn khoản.

Vết giầy tôi thấy in trên lối vào phần nhiều là vết giầy mới mua. Giầy quá hẹp của những bàn chân quá to : người đi giầy có những chân không quen và không sứng đáng với vật trang điểm nó.

Những bàn chân dân biểu chứ gì ?

Khai Trí hôm nay là Nghị viện.

■

Hội quán Khai Trí có một cửa vào và một cổng ra.

Không có cửa bí-mật.

Một phòng chính giữa lớn nhất là nơi dùng làm đủ mọi việc từ quan trọng đến tẹp nhẹp, theo thứ tự sau này :

Sân nhảy đầm, phòng đón tiếp, phòng diễn thuyết, quán chợ phiên, điếm đánh tổ tôm, chỗ nhàn du của những con muỗi, con dân, con chuột ban đêm, và nơi hội họp của các ông nghị.

■

Bởi không có cửa bí-mật nên tôi phải tìm ra một cửa bí-mật vậy : cửa chính hội Khai Trí. Và tôi vào.

Một luồng tiếng ri rầm ồn ào đưa ra. Tai nhà trinh thám nghe phân biệt được từng tí :

Tiếng bàn bạc. Tiếng thở nặng nhọc. Tiếng ngáp. Nhiều tiếng ngáp.

Và tất cả có bốn hạng tiếng ngáy chia ra như sau này :

a) Tiếng ngáy kín đáo của người nửa ngủ nửa thức (phát ra từ hàng ghế thứ nhì trở xuống) ;

b) Tiếng ngáy nghẹn ngào của những ông nghị hậm hực ;

c) Tiếng ngáy vờ vịt của những ông không muốn nghe bạn đồng viện nói những câu nhàm tai ;

d) Và tiếng ngáy bình tĩnh của những ông ăn no, uống say.

■

Viện lúc ấy đang làm việc. Nghĩa là có một vài ông đứng lên, ngồi xuống, hỏi, đáp, biên chép và rung chuông.

Tôi bắt chợt một cái mồm đang há rất to. Tôi đã tưởng mồm ấy ngáp. Nhưng sau thấy ngón tay của ông có cái mồm thò vào tìm tôi trong ấy. Thì ra (sau tôi mới biết) ông ta ăn thịt gà rất răng.

■

Năm nay ông Phạm-huy-Lục suýt nữa không được làm nghị trưởng. Một sự bí-mật phi thường.

(Xem trang 968)

Lê Ph'hong

NGAY MỚI

TRUYỆN DÀI của THẠCH LAM

(Tiếp theo)

TẤM hồn giản dị của nàng không hiểu được những cái phiền phức trong lòng Trường, và như thế, nàng càng đau khổ hơn. Những nỗi băn khoăn của chồng, mà Trinh đoán thấy bấy lâu nay, khiến nàng phải nghĩ ngợi, tuy nàng không biết cái duyên cớ của những sự ấy. Trinh cảm thấy một mối lo sợ không rõ rệt luẩn quẩn trong tâm trí nàng, như trước một tai nạn gì sắp xảy ra.

Nàng chỉ chịu đau khổ mà không lúc nào có ý oán trách Trường. Nàng cáu giận sao được? Nàng vẫn yêu Trường, như nàng yêu ngay từ lúc bắt đầu mới gặp chàng. Lòng yêu của nàng không giảm bớt chút nào; nàng không thể tưởng tượng được sẽ không yêu chàng nữa. Cái tình yêu đã làm rung động cả linh hồn Trinh trong buổi nói chuyện dưới bóng trăng bên giàn hoa lý, bây giờ đổi thành một tình cảm bình tĩnh và vững bền, sâu xa đến lẫn cả với những ý nghĩ, những ham muốn tận trong thâm tâm. Và cái ái tình đó đối với lòng nàng thành ra mật thiết và tự nhiên quá, như sự sống của nàng, khiến Trinh không bao giờ nghĩ đến cách làm biểu lộ ra. Nàng không có nhưng cử chỉ bồng bột, những dáng điệu hay lời nói mến yêu, nhưng mỗi khi nhìn chồng, hai con mắt đen của nàng lại sáng lên và đắm đuối trong tình yêu.

Chợt có tiếng cửa mở ở dưới nhà, Trinh cúi mình trên bao lơn nhìn xuống. Ruột nàng như thắt lại khi thấy Trường ở trong cửa bước ra, vừa bước nhanh vừa mặc áo. Trinh toan cất tiếng gọi, nhưng tiếng nói nghẹn trong cổ họng. Nàng ngồi phịch xuống ghế, nhìn theo Trường đi khuất vào bóng tối.

Gió lạnh ở đâu đưa đến làm Trinh rùng mình. Nàng đứng dậy vào trong nhà. Căn phòng như vắng vẻ và buồn rầu lạ. Tiếng tích tách thong thả của chiếc đồng hồ làm tăng cái yên lặng của ban đêm. Trinh bước lại bên giường, kéo chăn lên đắp cho con. Mai đang ngủ, mỉm một nụ cười trên cái miệng xinh, như mơ một sự gì vui vẻ. Đứa bé với tay sờ soạng rồi nắm chặt lấy tay mẹ. Trinh để yên cái tay bé nhỏ của con trong bàn tay nàng, rón rén ngồi, rồi thấy trong lòng bỗng rung động bao nhiêu nỗi xót thương, nàng lại cúi đầu lặng lẽ để nước mắt tràn thấm áo.

CHƯƠNG VIII

Vừa bước chân vào trong buồng, Trinh đã vội vàng để gói thuốc trên bàn, rồi chạy đến bên chiếc giường con kê sát tường. Nàng đẩy vú em ra, cúi xuống rèm tấm màn nhìn vào: dưới mấy lần chăn mỏng, Mai nằm ngủ yên, tay để dưới đầu.

— Em đã dỡ chưa, vú?

Người vú khẽ trả lời:

— Chưa, mợ ạ. Từ lúc mợ đi đến giờ, hình như em lại sốt thêm lên nữa.

Trinh lo sợ, để tay lên đứa bé: nàng thấy trán Mai nóng rực và ướt đẫm mồ hôi.

— Chết chửa, bây giờ làm thế nào hở vú? Hay là thôi không cho uống thuốc ông lang ấy nữa. Đã hai thang rồi mà không thấy đỡ.

Vú em yên lặng không nói gì. Một lát mới nói:

— Thuốc mợ mới lấy về để đâu? Hay cứ cho em uống thêm một bát xem sao.

— Ở trên bàn kia. Vú ra lấy mà sắc.

Người vú vừa quay đi, Trinh đã gọi giật lại hỏi:

— Buổi trưa cậu có về không?

— Thưa có. Mợ đi một lát thì cậu con về ngay.

Trinh ngập ngừng. Nàng không muốn hỏi câu nàng định hỏi, một linh khiếu hình như báo trước cho nàng biết câu trả lời của người vú em sẽ làm nàng thất vọng và buồn rầu. Nhưng nàng không thể tự ngăn mình:

— Thế u có nói là em lại sốt thêm không?

— Có ạ. Nhưng con vừa nói thì cậu gắt, rồi lại mặc áo đi ngay.

— Thôi được, u đem thuốc xuống sắc cho em đi.

Nàng thở dài, ngồi xuống chiếc ghế để bên giường, rồi vắt chiếc màn lên hai bên. Ánh sáng ở khe cửa chiếu vào; Trinh nhận rõ thấy con xanh sao quá. Đứa bé thở hổn hển như mệt nhọc, thỉnh thoảng tay nắm chặt lấy mép chăn. Trinh cúi mình khẽ vuốt tóc Mai. Lòng mẹ của nàng cảm động trước cái vẻ ốm yếu của đứa con:

— Khổ cho con tôi quá.

Tủi thân, Trinh rơm rớm nước mắt khóc. Đứa bé sốt đã ba ngày hôm nay rồi, mà Trường vẫn không để ý đến. Ở sở về, chàng ăn cơm xong lại đi ngay, nét mặt lúc nào cũng như giận dữ, khiến nàng sợ không dám hỏi. Chiều hôm qua, Mai sốt quá, nàng lo lắng nhìn Trường sửa soạn đi. Khi chàng sắp bước xuống cầu thang, nàng rụt rè sẽ gọi:

— Này anh, em nó sốt quá.

Trường quay lại, dửng dưng đáp:

— À... nó cảm dấy chứ làm sao. Mua thuốc cho nó uống.

— « Nhưng... anh... » Trinh yên lặng, không nói tiếp, vì Trường đã bước xuống dưới nhà rồi. Nàng lắng nghe tiếng giầy của Trường đi ra cửa, và lòng nàng se lại vì vì một cảm giác lạnh lẽo.

(Còn nữa)

Thạch-Lam

Không biết tiếng Pháp thì bị thua kém và thiệt hại đủ mọi đường. Anh em chị em thật học muốn hiểu, nói và viết được tiếng Pháp trong một thời gian rất ngắn nên mua quyển:

TỰ-HỌC TIẾNG PHÁP

(LE FRANÇAIS PAR VOUS-MÊME)

Của hiệu sách BẮC-HÀ *N° 55 rue de la Citadelle Hanoi* xuất-bản. Sách soạn theo một phương pháp mới, dễ-dị và dễ hiểu, chỉ cần biết quốc-ngữ là có thể học được.

Sách ra ngày 20 Novembre 1937

Giá 0$10

Vì số đặc biệt có nhiều bài vẽ nghị-viện, nên « TỪ CỐI ÂM » sẽ đăng tiếp trong số sau, cũng như Tin Thơ và Tin Văn Văn-

Tuồng cải lương Nghị-viện

(Tiếp theo trang 957)

ÔNG CUNG

(đứng lên ca bài tạ để cảm tạ).

Tạ lòng bài tạ tạ lòng
Tạ lòng nhiều bạn quá yêu
Phó...ông Lục (1) cử tôi lượt này.
Thề chết khắc lòng xin nhớ
Thề chết báo đáp tình nhau
Và quyết báo đáp về lâu
Tay chức nọ giữ đâu mười ngày.

V

ÔNG NGÀ

(lắc chu ông ca **Ngọc mỹ nhân**).

Giờ ai nấy yên vị rồi
Thì tôi đến phiên phải lùi
Nhưng già xin ngỏi một lí
Lắc chuông cho toàn viện nghe
Lắc xong tôi xin nhường ghế
Hai ông trùm lên chức giám ty.
(Ông lắc chuông mời viện bỏ phiếu)
Lúc này lúc này thì xin
Kén ai đi... « hà tiện tiền» (2)

ÔNG LỤC (ca tiếp)

Lục xin đứng lên trình bẩy
Các ngài kén người thực hay
Mấy ai hay bằng bọn này

(Ông Lục lôi ông Lê Thăng ra giới thiệu bằng bài **Les gars de la Marine**.

Này đây ta có Lê Thăng
Lã tay môi mép nói năng
Là tay khôn khéo ra phết
Và mùa may cho người bằng lòng.

(Ong Lục giới thiệu ông Luận)

Dù ông ta mắc tiếng bó
Mà « công » (3) ông lấy rất to
Và tay ra báo Trung Bắc
Mà vẫn không ra người khù-khờ.

TOÀN VIỆN cùng ca tiếp)

Chớ nên cho là khù-khờ

Toàn viện vỗ tay.

Hai ông Thăng và Luận được trúng cử.

ONG LỤC

(lôi râu ông Đỗ Thận) ra giới thiệu.Ca theo điệu **Tứ đại cảnh**)

Ông bỏ này, tay đảo để
Không nên để — Yên ở trong nhà
Xin quỳ ông mời hộ
Mời cụ ra mau ra
Đi ra hội nghị, làm việc cho ta
Chắc thành việc cho ta
Ông ấy tài, tay thao lược
Biết chuyện (cổng xề xịt xang)
Ngôn luận đàn, vài ch uyện tình tang
Ca vài điệu, vài điệu dẻo dang.

MỘT ONG NGHỊ TRẺ

(ca tiếp)

Dẻo dẻo dang, trông lọ lắm, ngài ơi,
Khéo khơi trận cười. Bao nhiêu người,
Làm được việc khống ra, mà ngài Thận cứ ra
Này này ta, ta bảo cho ông nghe
Khá lưu, khá lui lại nhà
Mớ râu, mớ râu gần bạc
Thì nhuộm đen cho ta
Rất đen cho thêm đảm đà
Cho thiên hạ tưởng niên ngài còn hoa.

TOÀN VIỆN (ca tiếp)

Không ! ông Thận thực: chưa già ! còn lâu !

1.) Nghĩa là phó... nghị trưởng

2.) Ý ông nói Đông dương kinh tế đại hội nghị.

3.) Nghĩa bóng, hẳn thế.

Và viên chực bầu ông Thận, nhưng ông Phạm Tá đứng bật lên phản đối :

ÔNG TÁ

(ca điệu **Les trois petits cochons**) .

Các ông chừng còn ngà ngà nước
Bầu bi hay ! kỳ quái thay ! [say
Thiển chi người là người cử đang
Ô ố hô a ha ! [ra
Cớ sao bầu sử đỗ già tốt râu
Tóc trên đầu thì hàng đàn chấy bâu
Hai con mắt nhấp nháy lèm nhèm
Mồng tay dài, ôi lèo ôi bao nhiêu ghét đen !

MỘT ÔNG NGHỊ TRẺ

(hưởng ứng)

Đáng ra ngồi họp việc làng vẻo sôi
Với bô già ngồi khề khà chén thôi
Xin suy xét, chớ cất ngài đi
Chỗ tây tầu ngồi ho hen, lờ mờ, ích chi !

ÔNG TÁ

Tôi xin với chư ngài, duy có hai điều, nên kén nhân tài phải đi
Ta nên phải ai người niên tuế chưa già và rất nhanh trai.
Chớ ông già gân này chớ nên
Rước ông về tìm thầy thuốc men
Cho râu tóc sắp trắng thành đen
Uống cho nhiều thực tà nhiều là nhiều thuốc tiền.

ONG ĐỖ THẬN

(nổi giận, thình thịch giậm chân xuống gạch, theo điệu kèu **La vày**).

Này ông kia ! đừng nói chướng
Vào đây mà chát nhau cho sướng
Này ông kia ! bằng muốn tốt
Thì im mồm tắp ngay
Nếu ông không phục tay này
Tìm ra người sức trai sức tráng
Kéo ra cho viện đem bầu
Rồi sau này biết nhau

TOÀN VIỆN

mong họ choảng nhau cho vui, nên đánh trống cả rùng khuyến khích :

Nào nào thộp ngực
Nào nào thộp ngực

ÔNG PHẠM TÁ

Kéo người trẻ tuổi của ông ra giới thiệu. Ông trẻ tuổi ấy là... cụ Lê thành Giai ! Ong Tá ca điệu **La vày** :

Này ông Giai, người đứng đắn
Là con người nói năng chắc chắn,
Này ông Giai người rất xứng
Nào xin bầu phắt ra !

ONG LỤC (ca tiếp).

Các ông nên lựa hai ngài
Và xin bầu gấp ngay về kin
Cứ xem ai viện ưng bầu
Là con người ấy oai.

Các ông nghị bỏ vé bầu.

Ong Đỗ Thận trúng cử.

ÔNG ĐỖ THẬN

Sung sướng rút trong túi ra một cái phách, hai cái đùi đề lên bục, ngồi xếp xuống đó, đối diện với bạn đồng viện,toe toét cười rồi vừa gõ phách vừa hát bài « **Hát nói** » sau này. Một vài ông nghị chạy sang buồng bên cạnh lấy chống tổ tôm điếm đề chát tom.

Cảm ơn ngàn bội (hứ hư hư...)
Các quan bầu... ra Đại hội (hứ Đông-dương
Tôi quyết một phen lỗ mặt phi thường
Việc kinh tế (ư ư) *xin đảm đương chu tất*
Ngã bất «nghị cảm» phi «nghị gật»
Khẩu phi năng thực chỉ năng ngôn(1)
Rủng râu vào làm việc nước non
Thề giữ tấm lòng son cho trọn vẹn
Thiên hạ trông vào tâm khỏi thẹn
Đẩm thanh danh cho dân viện Bắc-kỳ
Mặc ai nói nọ bàn kia...

Toàn viện vỗ tay. Bỗng có tiếng đàn đáng-xinh ở bên phòng. Hỏi ra mới biết ông Đỗ-Thận có nhã ý đem phường nhạc riêng đến Khai-trí đề hễ khi ông trúng cử thì đạo mấy bài cảm ơn viện. Âm nhạc cử bài « **Madelon** ».

TOÀN VIỆN hát theo

Trong nhà « hàn dân » nghe đâu tiếng vèo von phong cầm ?
Phong cầm trầm thăng như xui khiến chàng ta đừng cảm.
Ta hùng hồn ca ca theo khúc rất hay trong đàn
Việc dân khó khăn ta mấy khi được đàm phút nhàn
Nào mấy khi lu bù ta chiều cái thản
Bao trí tâm lo buồn cho người trong nước
Thèm biết bao vui đùa cung đờn khúc « đàng »
Thì may, nhân có ông Thân dây trúng bầu
Mời mình nghe hát có đâu. Mời mình nghe khúc tiêu sầu
Thì mình quên hết ưu phiền mà cùng hát chơi !
Ngày kia bách thú bao người đang sắp vui cười
Cần gì luống công, nào ca, nào nô cho thic h
Rồi nước non sau này toan tính lo chi
Ô ! chiều này ta đến Thống sứ
Tiệc vui sắp chén, bày giờ ta thấy ngon rồi
Lòng ta sướng rơn và mong viện mau tan sớm
Và mê man nghe tiếng đàn réo rắt bên tai.

ÔNG LỤC

(rucg một hồi chuông rồi tuyên bố bằng điệu hát tuồng cổ)

Thưa các ngài :
Nay đã mãn buổi hội đồng khai, mạc
Xin các ngài hãy tạm đình công.
Việc nước rồi phải liệu việc... cơm
Có thực mới đảm đương vực đạo...à !

TOÀN VIỆN

ra xếp hàng trước sân khấu ca bài « chia tay » theo điệu « **Joyeux aurevoir** »

Ngày nay anh em bắt tay chào nhau bước về, đình bàn việc nước,
Nước non anh em còn lâu, giờ ta đói lòng về cần việc cơm
Bắt tay anh em chào nhau, kẻ ăn sớp tây, người thời cơm khách
Chén no, anh em chiều nay còn lo hết lòng cùng bàn việc dân

HẠ MÀN

Và mấy hôm sau tương tự như thế, nghị viện vẫn cứ tiến hành.

1.) Chữ nho ba láp

Tú Mỡ và Lêta

HỘP THƯ

Ô. D. T. Vân Hanoi. — Cho biết những bài đã đăng ở số báo nào.

O. T. Sinh. Hanoi. — Đã lấy tiền thì không có báo biếu.

AN-THAI

GRANDE FABRIQUE DE POUSSE-POUSSE
2, Ruelle Nguyễn-trong-Hiệp
HANOI

??? 1936
XE KIỂU MỚI

Gặp khi giờ kẹp mưa dun, Dung xe "AN THÁI" chẳng cơn cớ gì.

Có bán đủ cả : Vải, Sam, Lốp và đồ phụ tùng xe tay.

Hàng nghìn thiếu phụ đã tìm thấy hạnh phúc và ái tình nhờ ở cách giản dị này. Vì thế mà các thiếu phụ có được nước da đẹp đẽ của một thiếu nữ mà đàn ông rất yêu đương. Mỗi buổi sáng các bà các cô nên đánh kem Tokalon màu trắng, không có chất nhờn lên mặt và cổ thời sẽ có một sắc đẹp thiên nhiên, và nhờ thế mà phấn đánh được đều, không bết lại thành từng. Trong kem Tokalon (màu trắng) có chất kem thật tươi tốt, có dầu olive, cùng là nhiều chất bổ và làm cho trắng. Những chất ấy làm mất những tàn nhang làm cho các lỗ chân lông se lại và chỉ trong ba ngày làm cho da dẻ xấu xí đến đâu cũng trở nên tươi tắn, mịn màng và đẹp đẽ. Ngay hôm nay các bà các cô hãy nên bắt đầu dùng kem Tokalon (không nhờn), là thứ bổ dưỡng cho da dẻ. Thứ kem đó đã giúp cho nhiều thiếu nữ chiếm được ái tình yêu đương của vị hôn phu mình.

ĐẠI-LÝ : **F. Maron & Rochat et Cie**
45 Boulevard Gambetta — HANOI

TRINH THÁM TRONG VIỆN

(Tiếp theo trang 965)

Ông nghị béo ngủ ở hàng ghế thứ tư kia, tối hôm qua : 1.) đi hát ; 2.) ở Khâm Thiên ; và 3.) có một bà vợ vô cùng sư tử.

Tôi biết thế, theo lý luận sau này.

1.) Ông ta vừa ngủ vừa mỉm cười, con người sau mí mắt nhắm liếc đi liếc lại, đầu ngả lên vai người bên cạnh, tay cầm ngược cái quản bút như cầm cái roi trống chầu : chừng cớ của sự đi hát ;

2.) Ông đập trống dưới Khâm Thiên. Vì khi ông Đỗ-Thận nhìn lại thấy ông ngủ thì mỉm cười ; cái cười khoan dung, có cảm tình, và có cả sự che chở ;

3.) Đang giấc ngủ êm, một tiếng the thé ở gần, ông choàng thức dậy vội đưa hai tay trước mặt như đỡ một thanh củi vô hình. Lúc thấy cạnh ông chỉ là bạn đồng viện thôi nên ông thở một tiếng dài hú vía !

Ông nhìn ông Đỗ-Thận, nhìn ông Phạm-huy-Lục, rồi lại bình tĩnh ngủ lại, để cho viện làm việc, và để tìm lại giấc mơ.

Lê Phong

Phóng (nghị) viên trinh thám

Rentrée des classes

Vous trouvez à l'IDEO tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût au travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de brouillon « RÉCLAME » 100 pages	0p09
Boite de 100 copies doubles, beau papier	1.09
Ramette de 100 — quadrille multiple	0.70
Plumier laqué, couvercle chromés	0.90
Compas s/panoplies : 15 et 4 pièces	0.65 à 0.35
— plats nickelé reversible double usage	1.00
— plats nickelé en pochette :	3.10 - 1.63 à 0.98
Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir	0.40

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I.D.E.O. PAPETERIE - LIBRAIRIE

HANOI — HAIPHONG

Nhờ ÁNH SÁNG đong gạo phát cho nạn dân

Ông Tôn thất Châu và ông Hoàng Bá *(Huế)*	5p.00
Nhân viên sở Đông-dương hải học tại Cầu-đá *(Nha trang)*	28p.60
Nhân viên sở xe lửa (service voie) ở quận thứ ba *(Đại-lãnh)* mỗi người bỏ ra một ngày lương	51p.00
Học sinh trường Phú Quí *(Phanrang)*	3p.00

T. B. Chúng tôi xin có lời trân trọng cảm ơn các bạn xa gần đã gửi tiền về nhờ *Ánh sáng* đong gạo giúp nạn dân.

Ban tử thiện đoàn *Ánh sáng* đương điều đình với quan-chức địa-phương về việc phát trần. Khi nào song, sẽ tuyên bố để các bạn rõ.

Từ nay, xin các bạn gửi tiền quyên về phủ Thông sứ Bắc-kỳ.

Ánh sáng xin có lời cảm ơn hai bạn Tôn thất Châu và Hoàng Bá ở Huế, đã gửi giúp Đoàn số tiền 5p. để dùng vào công cuộc lập thôn *Ánh sáng* đầu tiên.

Đoàn Ánh Sáng

CABINET D'ARCHITECTE

NGUYỄN - CAO - LUYỆN

HOÀNG - NHƯ - TIẾP

Architectes diplomés P. L. G. I.

Angle Rues Richaud et Borgnis Desbordes — Hanoi

Hỏi ai.... muốn tìm chân Hạnh-phúc, chân Ái-tình....

Hãy hỏi Mtre **Khanhson**, *một nhà tiên tri trẻ tuổi học rất thâm thúy về khoa bói tân thời, chỉ cần một chữ ký và tuổi mà có thể vạch ra những sự rắt bí hiểm ở trong đời ta.*

Vẫn hay việc ta ta biết, nhưng chỉ biết cái đã qua còn những điều sắp tới thì lấy ai là người chỉ dẫn minh bạch...

Đây xin giới thiệu với bà con ông **Khanhson** *là một nhà chuyên môn nói những sự tương lai sắp xảy ra trong đời mình, nhưng cho được chắc chắn rằng ông là người có tài thì ông hãy nói cho ta biết những việc đã xảy ra trong đời ta từ trước, rồi ông nói những việc sắp xảy ra rất gần cho ta thí nghiệm coi trước có đúng thì sau mới thực.*

Thư từ và mandat xin đề :

Mtre KHANHSON

36 Rue Jamber — Hanoi

Sáng : 8 giờ đến 11 giờ

Chiều : 3 giờ đến 6 giờ

Nhà Mc Khanhson lúc nào cũng rộn rập các bà Đầm đến xem

7 hào một quẻ, xin gửi ngân-phiếu, nếu trả tiền bằng tem thì nên gửi thư bảo đảm cho khỏi mất.

Xin nhớ gửi chữ ký tự tay mình ký (ký tắt cũng được) tuổi và tên mình. Trong 7 hôm sẽ nhận được một bản số có đủ cả các cung : thân thể mình, công ăn việc làm, con cái và vợ con, tình duyên và vận hạn, bệnh tật và mồ mả, làm cách nào biết lòng người yêu, làm cách nào mua số cho chúng. Mtre **Khanhson** *không dùng bùa yêu phép thánh nhưng có thể cho ta hay những điều kiện rất nhân đạo hợp với tư cách mình để chiếm trái tim của người khác.*

Cần ngay 2 người thật giỏi chữ tây để làm traducteur và interprète, xin đến tận nhà hỏi, đừng viết thư.

Chỉ nên hút sì gà và thuốc

MÉLIA

Vì thuốc lá này đều chế-tạo ở Alger cả

Thuốc MÉLIA

BA NGÔI SAO

5 xu một gói 20 điếu

AGENTS GÉNÉRAUX :

L. Rondon & Cº Ltd — 18 Bd Dông Khanh Hanoi

TAM TINH HẢI CẨU BỔ THẬN HOÀN

TRỊ TUYỆT MỘNG-TINH, DI-TINH, HOẠT-TINH

Muốn cho thân thể được tráng kiện, trừ ra biết cách vệ sinh, cần phải giữ ngũ tạng là : Tâm, Can, Tỳ, Phế, Thận, và Tam-Bảo là : Tinh khí. Thận cho điều hòa. Đây tôi nói về Tinh là một món báu nhất trong Tam-Bảo là Tinh-khí của người. Nếu tinh khí được đầy đủ thì mới sinh con nối hậu được, còn nếu tinh-khí hao tổn thì đời người chắc phải thất bại. Hiện thời nước Việt-Nam ta, về phe nam-tử, thanh-niên nhiều người mắc phải ba chứng bệnh về Tinh-khí, làm cho sự sống chẳng có gì vui, mà lại có thể ngay đến tinh mệnh ấy là bệnh Mộng-tinh. Di-tinh và Hoạt-tinh.

I. — Nằm chiêm bao thấy giao cấu cùng đàn bà rồi tinh-khí xuất ra, là Mộng-tinh. Vì như bình đầy nước mà tràn ra là bệnh nhẹ.

II. — Lúc đang ngủ nằm chiêm bao, mà tinh-khí xuất ra. khi thức giậy mới biết trong mình bần-thần, tay chân nhức mỏi là Di-tinh. Vì như bình nước nghiêng mà chảy ra là bệnh nặng.

III. — Bất luận ngày đêm tinh-khí cũng xuất ra là hoạt-tinh. Hoặc thấy gái động lòng dục, hoặc khi mới lại gần đàn bà mà tinh-khí cũng xuất ra ; hoặc khi đại, tiểu tiện rặn mạnh tinh-khí cũng rỉ ra là hoạt-tinh. vì như bình nước thủng đáy, ấy là bệnh rất hiểm nghèo, và rất khó trị.

Nguyên nhân của ba chứng tôi kể trên đây có 3 điều :

A) Bởi thọ bẩm tiên-thiên bất túc, mà hậu-thiên lại thất nghi tuổi còn nhỏ mà quá ư sắc dục, quán hòa động tướng hỏa tùy mà sinh ra.

B) Bởi lúc tuổi còn nhỏ, sức lực mạnh mẽ, tham điều sắc dục, tâm trí còn non, không tự chủ được mình nên chơi cách « thủ-dâm » làm cho ngọc quan lớn mà sinh rau.

C) Bởi người bị bệnh lậu độc, uống thuốc công kích, phát đạt và thông lợi tiểu tiện nhiều, làm cho thận thủy suy, ngọc-quan lớn mà sinh ra.

Người mắc phải ba chứng trên đây thì thường đau thắt ngang, nước tiểu vàng, tứ chi bải hoải, trong mình mệt nhọc, ăn ngủ chẳng được hình vóc tiều tụy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu không điều trị cho dứt, để lâu ngày thủy suy hỏa thịnh, hỏa bốc lên đốt tim và phổi, làm cho tim nóng phổi yếu, hơi hộp và rang ức trong ngực, mà sinh ra ho, ho lâu ngày, động tim và phổi thì phải ho ra máu, lúc ấy bệnh rất hiểm nghèo. Vì vậy, bấy lâu nay, tôi hết sức tốn tâm khảo cứu, nhờ sự lịch trị, kinh nghiệm mới chế ra được thứ thuốc này, khác hơn các thứ thuốc bổ thận khác tên là **TAM-TINH HẢI-CẨU BỔ THẬN HOÀN**, tiêu trừ được 3 chứng bệnh ngặt nghèo ấy, và xin giải rõ dưới đây :

1°) Người mắc phải bệnh Mộng-tinh, Di-tinh và Hoạt-tinh, uống thuốc này vào, thấy hiệu nghiệm như thần, nếu trường phục thì dứt tuyệt mà lại dưỡng tâm, thanh phế, bổ thận, bồi tinh, bình phục sức lại. 2°) Người thận suy, tinh hàn, tinh khí loãng, ngọc quan yếu, sự tình dục không được lâu, có vợ lâu mà không con cái, uống thuốc này bổ thận bồi tinh, tráng ngọc-quan, cửu chiến bất quyện, tiền-tinh trực xạ tử-cung mới có thể kết tử nhâm thần sinh con nối hậu. 3°) Người bởi tửa sắc quá độ, hao tổn tinh thần thận suy, tinh kiệt, dương hoải, kiến sắc diện hoa, uống thuốc này thì bổ thận tráng dương, điều tinh ích chí. 4°) Người bởi lao tâm, thận suy, đau thắt ngang lưng, tay chân nhức mỏi, tâm thận bất giao, thủy hỏa bất tế, đêm thường tiểu tiện, da mặt ám đen ù tai, mắt không tỏ, tối tăm mặt mày, chân rang sưng nhức, uống thuốc này, gương mặt trở nên tươi tốt. Sự linh nghiệm không thể kể hết, xin đồng bào uống thử thì biết những lời tôi nói không sai.

LƯU Ý — Người không mắc mấy chứng kể trên đây, muốn cho trong mình được mạnh thêm sức lực, uống thuốc này vào càng thấy hiện nghiệm hội phần.

Giá mỗi hộp (*15 viên*) **1p00**

Võ Văn Vận Dược Phòng **Thudaumot**

CHI CUỘC : **Hanoi**, *86, Rue du Coton* — **Haiphong**, *75 Paul Doumer* — **Hadong** *27, Bd de la République* — **Saigon**, *229, Rue d'Espagne*
Haiduong, — *Maréchal Joffre* — **Huế** *87 Paul Bert* — **Tourane**, *Avenue du Musée*

In tại nhà in Thuy-Ký, Tél : 869 — Hanoi

Le Gérant Nguyễn Tường Lân